

Älskar mässan

Sidan 20

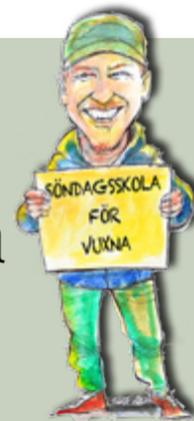
TORSDAG 24 SEPTEMBER. NR 39/2015

Delar erfarenheter om ung tro

Sidan 5

Kyrkpressens söndagsskola fortsätter

Sidan 6

Kyrkan chattar mer

Sidan 7

Oklart läge ifall helgdagarna blir vardag

Om söckenhelgerna blir vanliga arbetsdagar bryts en uråldrig kristen tradition.

Kyrkliga organisationer frågar sig nu om det finns rum för avvikande lösningar. **SIDAN 4**

Han lotsar en minoritet

Sidan 2

Wallgren och Vikström om livet och kallet

Sidan 8

Mathias Rosenlund reste ifrån sin uppväxt

Sidan 12

Det gör ont att väckas ur vardagsgnisslet

Sidan 19

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ord för oro, ord för hopp

KP STATSMINISTERN talar allvarsord på teve. Nerverna och känslorna är på hjälpans inför sparåtgärder och massdemonstrationer, inte bara i de större sammanhangen utan också i hemmen. Allt får plötsligt konkreta följder. En udda vardag är arbets- och skolresor jobbigare än vanligt och skolmaten serveras kall.

Flyktingarna syns, inte bara i medierna, utan nu också på riktigt. På tågen, stationerna, i gatubilden.

Och parallellt dras till krigstider, vårt lands egna krigsskuggor. Mer allvarliga miner, mer tunga ord om en jobbig framtid.

ÄVEN FÖR vuxna är det svårt att se klart. Den senaste tiden har finländarna serverats en storm av fakta, känslor och positionsdrivna argument.

Det är svårt att behålla proportionerna när retoriken är som kraftigast. Och här är det viktigt att komma ihåg att också små grytor har öron. De kriser som skakar det finländska samhället just nu är inte exklusivt vuxenstoff. De både berör och upprör barnen också. Därför gäller det att sätta ord på det som oroar, hemma och i skolan.

DET GÄLLER att hjälpas åt att skala av allt det svart-vita som hör till en politisk retorik. Faktum är att Finland fortfarande är ett land där befolkningen har det väldigt väl ställt i jämförelse med många andra. Utan att förringa de ekonomiska utmaningar landet står inför, så behövs det också en portion hopp och framtidstro. Annars fostrar vi en desillusionerad generation, bitter över våra misslyckanden och hård mot de svaga.

Det har de nämligen fått höra. Att uppdraget är deras. Barnen är redan nu en del av den politiska retoriken. Inte bara en gång har ledande politiker framhållit att "vi inte kan lämna skuldbördan till våra barn". Argumentet är till för att rättmätigt väcka ansvarskänslan hos den vuxna befolkningen. Men man glömmer kanske att de som lyssnar till det också är barnen själva.

I en del fall kommer deras frågor spontant fram. Vad betyder det här för oss, här hemma? Blir vi fattiga nu? Får ni alls semester? Klarar vi oss? I andra fall förtigs de, och blir en molande oro.

EFTERSOM kopplingen till den ökande flyktingströmmen till Finland också har gjorts, senast av statsminister Juha Sipilä, som utlyste den till en värre kris än skuldspiralen, så behövs det ord för oron – men också för hopp. Rädsla kan leda till förfärliga handlingar mot utsatta och hjälpbehövande. Rädslan får högst vanliga medborgare att ställa sig vid gränsen för att bilda mänskliga kedjor mot flyktingar.

Rädslan är den grundläggande ingrediensen i motsättningar mellan folkgrupper, religioner och människor överlag.

Arbetet med att rycka upp nationen får vi därför inte glömma att motarbeta den destruktiva och starka kraft som rädslan utgör. Det arbetet börjar därhemma i tevesoffan, framför nyheterna.

"Barnen är redan nu en del av den politiska retoriken."

PROFILEN: EZEKIEL KONDO

"Jag vill inte säga att kristna förföljs i Sudan. Men vi har många utmaningar."

Söker fredliga lösningar

Han kommer från fattiga förhållanden och blev föräldralös som tonåring. Trots det lyckades Ezekiel Kondo ro i land sina studier i teologi. I dag är han ärkebiskop för den anglikanska kyrkan i Sudan.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

I hembyn i Nubabergen i Sudan drog några kristna ungdomar **Ezekiel Kondo** med sig till byns kyrka. Det var ett sällskap hans pappa inte tyckte om.

– Någon kristen fostran fick vi inte hemma utan föräldrarna trodde på de traditionella gudarna. Pappa var inte glad när jag lät döpa mig. Han dog kort därefter. Men innan han dog kallade han på pastorn och ville bli döpt.

Efter att pappan dött fick Kondo axla fadersrollen för sina tre systrar även om han är näst yngst i syskonskaran.

– Eftersom jag är pojke föll den rollen enligt traditionen på mig.

Ezekiel Kondo tror att han var tretton år gammal när han lät döpa sig 1968. Exakt hur gammal han är vet han inte eftersom födelsedagarna inte registrerades i hembyn.

Han var den första i familjen som blev kristen. Sedan dess har också de andra familjemedlemmarna låtit döpa sig.

– Den dagen när jag följde byns ungdomar till kyrkan och lät döpa mig förstod jag mig inte riktigt på den kristna tron. Men senare läste jag Jesu ord i Johannesevangeliet: "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig." Den versen omvände mig. Sedan dess har jag följt Jesus.

Han var runt femton år gammal när han satte foten i en skola för första gången. Något inre kall att börja läsa teologi hade han ändå inte.

– Men jag var en av dem som pastorn

och kyrkokommittén valde ut när biskopen frågade efter folk som kunde bli pastorer och evangelister. Jag accepterade förfrågan och klarade inträdesförhöret till bibelskolan.

Han började studera i Sudan och fortsatte senare i England.

– Ingen understödde mig medan jag studerade så jag måste arbeta vid sidan om. Gud har varit trofast hela tiden.

Nu har han varit pastor i den anglikanska kyrkan i 27 år. För tolv år sedan valdes han till biskop och för tre år sedan till ärkebiskop.

Kyrkan behöver stöd

Den anglikanska kyrkan i Sudan är sedan landet delades för fyra år sedan den största kristna kyrkan i landet. Den är landsomfattande och uppdelad i fem stift och har mellan 800 000 och en miljon medlemmar.

Enligt regeringens uppskattning är 97 procent av de 33 miljonerna sudaneser muslimer medan de kristna och gruppen övriga utgör tre procent.

– Men vi tror att tjugo procent av befolkningen är kristna, säger Kondo. Regeringen vill inte att de kristna ska synas. När landet delades ville regeringen låta påskina att de kristna stannade i Sydsudan.

De kristna i Sudan har det fortfarande kärvt och ärkebiskopen vädjar om både förböner och ekonomiskt stöd. Pengarna används till att hjälpa de fattiga, ge dem mat, ordna transpor-

ter och betala skolutgifter. Understödet går också till pastorerna som inte får någon lön från kyrkan.

– Jag vill inte säga att kristna förföljs i Sudan, säger Kondo. Men vi har många utmaningar. Regeringen har infört sharia-lagar i landet som påverkar livet för kristna. Det är svårt få arbete och utbildning. Det är också svårt att få tillstånd att bygga kyrkor. Trots det växer kyrkan. Även muslimer kommer till tro, men i största hemlighet.

Kondo nämner fallet **Mariam Ibrahim**, en kristen kvinna som dömdes till döden för att hon konverterat som ett tecken på hur Gud verkar i Sudan. Hon ansågs vara muslim, för hennes pappa var det. Men pappan hade läm-

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer: e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Liisa Mendelin
tfn 040 831 6322

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Nina Österholm
tfn 040 831 6836

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Johan Sandberg

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Robin Norrbäck,
tfn 044 027 0293,
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

nat familjen och Mariam fick en kristen fostran av sin mamma.

– Hon fick tre dagar på sig att återvända till islam. Hon sade nej. Hellre dör hon som kristen, muslim har hon aldrig varit. Det är Gud som ger den förtröstan på honom att man väljer döden. Jag tror Mariam släpptes på grund av internationella påtryckningar. Hon återförenades med sin man och bor numera i USA.

Krigen största problemet

Det största problemet i Sudan är enligt Kondo de pågående krigen som har drivit miljoner sudaneser och sydsudaneser på flykt.

– Jag önskar man internationellt satte press på rörelsen SPLA-North för att

ÄRKEBISKOP

EZEKIEL Kondo vädjar om stöd till de kristna i Sudan.

få dem till förhandlingsbordet.

Det är redan flera år sedan det långvariga kriget mellan norr och söder tog slut och landet delades. Ändå finns det mycket lidande i Sudan och fortfarande slåss rivaliserande grupper i Sudan och Sydsudan. Dessutom strider länderna sinsemellan om gränsområdet Abyei.

Sedan oroligheterna bröt ut i Sydsudan har myndigheterna i Sudan ändrat inställning till grannarna i söder.

– Medan det var fred försökte myndigheterna i Khartoum stoppa sydsudaneserna att komma till Sudan. Men nu välkomnas sydsudaneserna som återvändande syskon och kostnader för att få visum har slopats. Varför attityden förändrades förstår vi inte.

Kondo säger att flyktingströmmarna kunde förhindras om det skapades stabilitet i länderna där konflikter pågår.

– Det är ingen långsiktig lösning att ta emot flyktingar som kommer till Europa. I stället borde man kanalisera hjälp till de länder där kriserna pågår så att folket kan bo kvar.

För Kondo är målet att alla skulle förstå att vi är skapade till Guds avbild.

– Gud själv ger oss friheten att acceptera honom eller inte. Vill regeringen ändå ha sharia-lagar så låt dem ha det. Men lämna dem som inte är muslimer utanför. Ge friheten åt alla att acceptera sharia eller inte.

Kondo är medveten om att det behövs mycket bön för att nå dit.

– Men inget är omöjligt för Gud.

EZEKIEL KONDO

ÄRKEBISKOP FÖR DEN ANGLIKANSKA KYRKAN I SUDAN.

GIFT, HAR FEM BARN OCH TVÅ BARNBARN.

MOTTAGARE AV MARTYRKYRKANS VÄNNERS PRO FIDE-PRIS 2015.

PRISET GES ÅT PERSON SOM VISAT GOTT LEDARSKAP UNDER SVÅRA FÖRHÅLLANDEN OCH INSPIRERAT ANDRA KRISTNA.

Westerlund ”vann assessorslotteriet”

ASSESSOR. Lotten avgjorde assessorsvalet: det är **Johan Westerlund** som blir ny prästassessor vid domkapitlet i Borgå stift. Westerlund, kyrkoherde i Johannes församling i Helsingfors, och **Berndt Berg**, kyrkoherde i Korsholms församling, fick bägge två 41 röster i assessorsvalet. Valet avgjordes sedan med lottdragning.

Efter att valresultatet

blev klart var det många som frågade Westerlund om de fick kondolera eller gratulera – assessorskapet innebär nämligen en ökad arbetsbörda. Westerlund menar att gratulationer ändå är på sin plats.

– Det känns helt bra. De jobbiga delarna har ju inte ännu kommit in i bilden. Jag hoppas att jag ska räcka till, och att biskopen och stiftet

JOHAN WESTERLUND.

FOTO: KP-ARKIV/LINDA FONTELL

ska ha någon nytta av min insats, säger han.

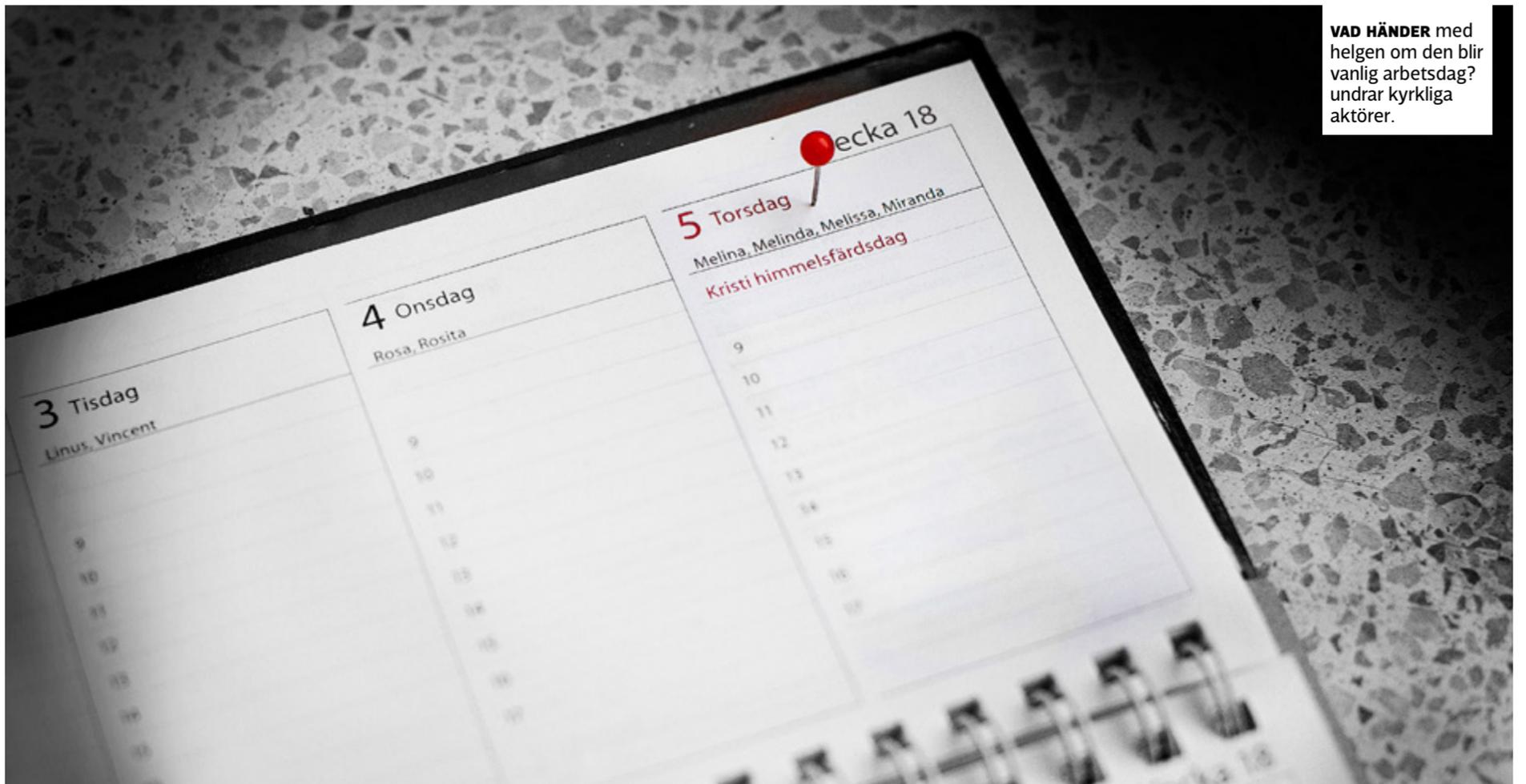
Assessorn sitter som medlem i domkapitlet och fattar beslut om frågor som berör stiftet. Uppdraget sköts av en präst vid sidan om dennes ordinarie arbete. Till assessorns uppgifter hör bland annat att granska församlingarnas förvaltning och bereda olika frågor för domkapitlet.

Välkommen Liisa och Matilda!

KYRKPRESSEN. **Liisa Mendelin**, nyutexaminerad magister i teologi från Åbo Akademi, kommer att synas i spalterna som vikarie i ett år framöver. Hennes särskilda ansvar är församlingarnas specialeditioner i KP och hon är också hela förlagets PR-producent. **Matilda Nordberg** från Vanda gör sin praoperiod på Kyrkpressens redaktion.

FOTO: CHRISTA MICKELSSON

VAD HÄNDER med helgen om den blir vanlig arbetsdag? undrar kyrkliga aktörer.

Regeringsplaner förbryllar

SÖCKENHELGER. Regeringens planer på att förvandla söckenhelgerna till vanliga arbetsdagar väcker bestörtning inom kyrkliga organisationer. – Om detta sker bryts en urgammal tradition, säger Gustav Björkstrand.

TEXT: SOFIA TORVALDS FOTO: CHRISTA MICKELSSON

I kyrkolagen räknas helgdagarna upp, i arbetslagstiftningen står det att arbete under en helgdag ska resultera i dubbellön. Om sambandet mellan helg och ledig dag bryts gällande trettondagen och Kristi himmelfärdsdag bryts samtidigt en urgammal kristen tradition.

– Jag är personligen förvånad över att **Juha Sipilä** och **Timo Soini**, som båda är bekännande kristna, går i spetsen för att bryta den här traditionen. Den är lika gammal som kyrkan, säger biskop emeritus **Gustav Björkstrand**.

– Det finns ju andra sätt att spara, vilket säkert är nödvändigt.

Det var han som i tiden i egenskap av föredragande minister var med om att återinföra de så kallade söckenhelgerna. Från 70-talet fram till år 1992 firades trettondagen och Kristi himmelfärdsdag på en lördag, för att år

”Skulle vi till exempel bryta mot lagen om vi gick in för betald ledighet för våra anställda under de här dagarna?”
Seppo Rissanen

1992 återfå sina platser inne i veckan. – Det är arbetsgivarparten som drivit den här frågan under alla år. De vill inte ge efter förrän dagarna igen flyttas till en lördag eller blir vanliga arbetsdagar.

Samtidigt tror han att kyrkan kommer att stå fast vid att söckenhelgerna ska firas då de alltid firats. Resultatet kan bli att regeringen omformulerar arbetslagstiftningen. I framtiden fastslår den kanske att arbete på helgen ger vanlig lön på trettondagen och Kristi himmelfärd, eller så blir man utan lön om man vill fira helgen.

– Det är en politisk fråga. Men det är ett avsteg från den urgamla principen att man inte ska arbeta på söndagar och helgdagar. Den förändringen drabbar särskilt kvinnor med låg inkomst, säger Björkstrand.

Han är förvånad över att frågan inte diskuterats mer och att till exempel kyrkan inte uttalat sig.

– Kommer man att stillatigande finna sig i detta, som man gjorde år 1971?

– Kanske vi är förlamande av alla kriser? Men min uppfattning är att frågan ingalunda är avgjord. Det visar tidigare erfarenheter tydligt.

Utrymme för protest?

Skulle en sådan förändring leda till att också tjänstemän inom kyrkan eller kristna organisationer i framtiden tvingas vara helglediga i veckan

utan lön – eller jobba som vanligt?

Seppo Rissanen, verksamhetsledare vid Finska Missionssällskapet, är bekymrad över planerna.

– Just de här helgerna, trettondagen och Kristi himmelfärd, är mycket viktiga för oss och vår verksamhet.

Han har ingen aning om vilka praktiska arrangemang Finska Missionssällskapet skulle gå in för i så fall.

– Den här frågan är ju inte avgjord än, vi väntar på hur det ska gå. Skulle vi till exempel bryta mot lagen om vi gick in för betald ledighet för våra anställda under de här dagarna? Men det kan jag säga att regeringens planer redan diskuterats i vår ledningsgrupp och att där finns en stämning av motstånd gällande regeringens planer.

Ecklesiastikrådet **Vuokko Piekkala** vid Kyrkans arbetsmarknadsverk vet inte hur regeringens planer gällande söckenhelgerna skulle påverka kyrkans tjänstemän – eller om det finns någon chans att följa egna principer.

– Vad betyder det att helgdagen ska jobbas in? Kan man till exempel vara saldoledig på Kristi himmelfärd eller blir det en ledig dag utan lön? Regeringens formulering är så vag att man kan tolka den på många olika sätt.

Hon påpekar att det för de kyrkligt anställda som jobbar med andligt arbete inte gör någon skillnad om söckenhelgerna är lediga dagar eller inte.

De jobbar på, helger och vardagar, som de brukar.

– Men hur det är för oss andra vet jag inte, och ingen annan tycks veta det heller. Vi ska också komma ihåg att arbetslivet förändrats en hel del, det har till exempel blivit allt vanligare att jobba hemma. Kanske man i framtiden – om det är möjligt – kan ha en hemmaarbetsdag på söckenhelgerna?

SÖCKENHELGER

• **Med söckenhelger** avses Kristi himmelfärdsdag och trettondagen. Kristi himmelfärd firas 40 dagar efter påsk (nästa gång den 5 maj 2016). Trettondagen firas den 6 januari.

• **På sjuttioalet** flyttades dessa helgdagar till lördagar efter att arbetsmarknadsorganisationerna hotat med att medlemmarna skulle lämna kyrkan i större skär.

• **År 1992** återfick de här helgerna sina gamla platser inne i veckan.

• **Nu vill** Juha Sipiläs regering att söckenhelgerna ska bli lediga dagar utan lön och utan att årsarbetstiden förkortas. I praktiken innebär det att arbetstagarna måste jobba in dagen om de väljer att vara lediga, eller att de går på jobb och får samma lön som för en vanlig vardag.

BISTÅND 2016

Mera kollekt för biståndet

Kyrkostyrelsens plenum har bestämt att stiften under 2016 ska bära upp tre kollekt fler till biståndsarbetet än i år. Detta efter regeringens nedkärningar i utvecklingsbiståndet som drabbar särskilt Kyrkans utlandshjälp och missionsorganisationerna, liksom dem som drar nytta av deras arbete.

Församlingarna i Borgå stift ska bära upp fem kollekt till Kyrkans Utlandshjälp under 2016, fem kollekt till Finska missionssällskapet och tre kollekt till Svenska Lutherska Evangelieföreningen.

FASTIGHETER PURMO

Pedersöre sålde bykyrka

Pedersöre kyrkliga samfällighet har sålt bykyrkan i Lillby, Purmo för 30 000 euro till aktiebolaget Purmo Utveckling.

Fastigheten har varit till salu i två år och under tiden har kyrksalen varit uthyrd till gymmet Purmo Träningsverk. Gymmet har blivit erbjudet att köpa fastigheten men inte ansett sig ha råd. Gymmet kommer fortsättningsvis att vara hyresgäst i fastigheten.

Gemensamma kyrkofullmäktige i Pedersöre har godkänt köpsumman.

FLYKTINGHJÄLP FÖRSAMLINGAR

Nu behövs frivilliga

Med anledning av flyktingssituationen söker bland annat Åbo svenska församling frivilliga som kunde hjälpa till med praktiska uppgifter. På webbsidan abosvenskaforsamling.fi finns en lista över allt från stödpersonverksamhet till olika former av insamlingar som man kan delta i.

Frivilliga i Helsingfors kan anmäla sig via tjänsten vapaaehtoistyö.fi/helsinki. Frivilliga behövs bland annat på Drumsö, i Ägelby, Munksnäs och på Degerö.

”Relationerna är det relevanta”

SKRIFTSKOLA. Hur kan församlingen vara relevant för konfirmanderna? Åsikterna gick isär vid den nordiska konfirmandledarkonferens som ordnades i Helsingfors.

TEXT: STEFANIE LINDROOS / KT

Hur vet vi vad som är relevant för dagens unga? Det var en av de frågor som diskuterades under första dagen av den nordiska konfirmandledarkonferensen i Helsingfors förra veckan. Anställda vid de nordiska lutherska kyrkorna samlas vartannat år till en konferens kring konfirmandarbetet. I år stod Finland värd då cirka 160 ungdomsarbetsledare, diakoner och präster från Sverige, Norge, Danmark och Finland samlades.

Åsikterna vid diskussionen var många – speciellt när det gällde kyrkans roll i ungdomarnas vardag. Ska kyrkan vara en del av konfirmandernas vardagliga liv eller ska den vara en motpol?

Under diskussionen röstade kring 60 procent av deltagarna för att kyrkan ska hänga med i ungdomarnas vardag, lyssna och se vart utvecklingen är på väg. Ungefär 20 procent tyckte att kyrkan ska stå som en motpol till de ungas vardag, medan 20 procent inte tog ställning.

NÄR KONFIRMANDLEDARNA samlades i Helsingfors diskuterades kyrkans roll i de ungas vardag.
FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Hur är kyrkan relevant för dagens ungdomar?

Vem? Ingvar Sjögerud
Varifrån? Norrköping, Sverige
Församling? Norrköpings pastorat
Gör? Diakon, delansvarig för konfirmandarbetet i Norrköping

– **Relevans** är att vara guide för ungdomarna i att hitta en tro. Jag vet inte om vi har förmågan att ta de unga hela vägen men åtminstone ska vi vara det första steget. Det är vi som ska göra det normalt att vara kristen.
– **Det viktigaste** är nog att finnas till för de unga. Och att använda oss själva som verktyg. Jag kan inte IT, data eller spel men det jag kan är att vara på plats. Relationerna är det relevanta.
– **Det är** viktigt att skapa relevans – det är det vi får betalt för.

Vem? Oliver Engblom
Varifrån? Åbo
Församling? Åbo svenska församling
Gör? Gymnast, 2:a året

– **Det är** viktigt att det erbjuds en plats där unga får hänga tillsammans och känner sig välkomna. Att dörrarna står öppna så att man faktiskt känner att man kan komma in och chilla med sina vänner.
– **I Åbo** har vi till exempel ett kafé som har öppet varje vecka. Också utfärder och evenemang utöver det vanliga är trevliga och skapar gemenskap. Att få spendera en natt i församlingshemmet har också varit jättekul!
– **De unga** är ju framtidens kyrka. Klart det är viktigt. Jag tycker att det är bra att kyrkan känns relevant för unga i deras vardag men kyrkan måste också vara något annat. Något som skiljer sig från det vanliga livet.

Vem? Malena Fröjd
Varifrån? Nora, Sverige
Församling? Nora bergslagsförsamling
Gör? Församlingspedagog

– **Relevans betyder** för mig det kristna budskapet i ny förpackning. Det är också medvetenhet om vad som händer i samhället, vad ungdomarna tänker på. För församlingarna gäller det att plocka upp viktiga teman i de ungas liv, stöda och finnas till då det behövs.
– **Om vi** inte är relevanta för ungdomarna går de hem och kommer aldrig tillbaka. Tänk dig själv att gå på en utbildning där allt är nytt men ingenting är relevant för ditt liv eller jobb. Hur intresserad och motiverad skulle du vara att lära dig och hur länge skulle du orka sitta kvar?
– **Ett sätt** kan vara att ge dem uppgifter där de känner sig behövda.

LFF ordnar egen skriftskola

SKRIFTSKOLA. Den första svenska skriftskolan inom den laestadianska väckelsen kommer att starta i oktober.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Om allt går som planerat kommer även förbundets nyanställda ungdomsledare att engageras i undervisningen.

Tjugotre ungdomar är anmälda till skriftskolan som Laestadianernas Fridsförings Förbund LFF ordnar. Undervisningen inleds den 17 oktober med sikte på konfirmation sommaren 2016.

Kurt Hellstrand, präst och numera anställd som familjearbetare inom LFF, ansvarar för utbildningen. Till sin hjälp har han rörelsens präster, kantorer och predikanter samt eventuellt en nyanställd ungdomsarbetsledare. Den nyinrättade tjänsten är fortfarande ledig att sökas.

Enligt Hellstrand ska skriftskolan behandla samma ämnen som församlingarnas skriftskolor gör.

– Undervisningen bygger på Bibeln och Katekesen, säger han. Den kommer att omfatta bland annat buden, bönen, sakramenten och gudstjänsten.

Undervisningen kommer att ske under tre eller fyra veckoslut under hösten och vintern i rörelsens bönehus med inledning i Flynnängens bönehus i Källby. Ett läger är också inbokat på Merilä i Pörkenäs nästa sommar. Eftersom LFF saknar tillstånd

att ordna skriftskolor sker den i nära samarbete med Larsmo församling. Där sker också konfirmationen i juli.

– Ursprungligen var det tänkt att skriftskolan i första hand skulle ordnas för ungdomar från laestadianfamiljer och tvåspråkiga familjer från bland annat Helsingfors, Åbo, Uleåborg och Ylivieska.

Men det målet har inte nåtts den här gången.

– Skriftskolan har mest österbottniska ungdomar, säger **Gösta Sundelin** som är ordförande för arbetsgruppen.

Enligt Sundelin kommer en ny skriftskola att ordnas också nästa år ifall intresse finns. Femton ungdomar krävs för att skriftskolan ska bli av.

Några planer på att söka ett eget tillstånd har LFF inte.

På finskt håll är det vanligt att väckelserörelser ordnar egna skriftskolor. Förutom församlingarna har hittills endast Svenska Lutherska Evangeliföreningen ordnat egen skriftskola i Svenskfinland.

Självavårdskurser

Kurt Hellstrand ansvarar också för självavårdskurserna för diakoni- och stödgrupper inom LFF. Till kurserna är femtio personer anmälda och på grund av det stora intresset blir det två grupper.

– Det finns ett behov att lära sig hur man bemöter sorg och kris, säger Hellstrand. Till de kurserna är inte bara väckelsens eget folk anmälda.

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

KING TOURS

Pilgrims- och Bibelstudier till Israel 11-20 april 2016 med biskop emeritus Erik Vikström

Vi gör en resa i Jesu fotspår som ger tillfälle till fördjupning av både tro och kunskap. I resan pris 1510 € ingår: reguljärflyg tur/retur till Tel Aviv inkl. skatter, del i dubbelrum inkl. halvpension, alla transporter. Inträdet, sightseeing enl. program, svensktalande guide. Mer information på www.kingtours.fi eller tag kontakt med Sales manager i Finland Stina Lindgård stina.lindgard@kingtours.fi eller 0400 438 854.

PSALMER UTTALANDE

Nya svängar i psalmdansen

I november förväntas kyrkomötet godkänna nya tilläggspsalmer. Två av Ungdomens kyrkodagars psalmsförslag ser ut att finnas med bland de slutgiltiga psalmsförslagen också efter handboksutskott-

tets och biskopsmötets senaste mangling. – I augusti hade handboksutskottet sin överläggning och såg då över detaljerna. Vi ska ännu träffas i början av oktober och efter det ska vårt

betänkande vara klart och postat till kyrkomötesdelegaterna, säger **Göran Stenlund**, kyrkomötesdelegat och Borgå stifts representant i handboksutskottet.

Det betyder att kyrkomötesdelegaterna har tid på sig att bekanta sig med utskottets betänkande innan frågan kom-

mer upp i november.

Bland de ändringar som handboksutskottet meddelat om finns några tonsänkning, några sakfel i notbild, några ändringsförslag och några strykningar med, och dessutom föreslår utskottet alltså att UK:s förslag tas med i tillägghäftet.

– Vi har lyssnat till de röster som höjts.

Biskopsmötet kommenterade i sin tur handboksutskottets preliminära förslag i ett utlåtande tidigare i september. Biskoparna är inte överens med handboksutskottet på alla punkter, men UK-sångerna understöddes de.

Eftersom det nuvarande kyrkomötets fyraåriga mandatperiod avslutas i november, måste de ärenden som tagits upp under perioden klubbas av senast då, annars förfaller de.

– Det tror jag inte att någon vill i ett sådant här ärende, säger Stenlund.

CHRISTA MICKELSSON

Nå den djupa verkligheten

Finns det en underliggande sanning om verkligheten? Ett slags maskin-kod som gör det möjligt att köra de program och appar som utgör den verklighet vi ser omkring oss?

DEL 8

Kristendomen utgår från att det är så, och det är en syn som den delar med många andra världsåskådningar. Bilden av hur datorer fungerar motsvarar rätt väl hur man förr i tiden tänkte sig att saker låg till – den synliga världen motsvarade ikonerna på skärmen. De verkliga skeendena var osynliga för den som inte visste hur man skulle titta.

I dag är vi oftast benägna att tänka tvärtom: att det finns en konkret verklighet där ute men vi kan bara gripa och begripa den om vi skapar oss en föreställning om den, som ett slags lager vi lägger ovanpå. Då är den fysiska verkligheten ett slags hårdvara medan mjukvaran – programmen – finns i våra huvuden. Det är också sant.

När vi försöker förstå gudstjänstens syfte kan båda bilderna hjälpa. På ett plan – det moderna synsättet – handlar gudstjänsten om att ordna upp det sätt vi ser på verkligheten. De berättelser, ritualer, symboler och bilder som vi använder i gudstjänsten använder vi sedan för att tolka vår värld och vår egen plats i den.

Risken med det sättet att se på gudstjänsten är att det blir ganska passivt. Gudstjänsten blir då ett slags kunskap vi ska lära oss – och många förestår gudstjänsten så i dag. Därför har det klassiska sättet – där gudstjänsten ger oss möjlighet att komma i kontakt med den djupare verkligheten – många fördelar. Gudstjänsten blir då ett sätt att "hacka koden", eller för att ta en mera handgriplig bild, att lyfta på motorhuvuven och rota runt för att se vad som får verkligheten att fungera.

Inför nattvarden ber prästen bland annat med dessa ord: "Därför vill vi med änglarna och alla heliga prisa ditt namn, och tillbedjande sjunga." Här skönjer vi något av denna djupare verklighet, bortom det påtagliga. Vi ser inte änglarna, men antar – anar – att de finns där.

På kristet språk kallas detta för uppenbarelse, och i Bibeln finns flera berättelser om människor som fått se denna djupare verklighet – Mose och den brinnande busken, lärjungarna på förklaringsberget, Paulus på vägen till

Vad är kristen tro bra för? På vilket sätt är ett kristet liv annorlunda än ett icke-kristet? Varför är Jesus viktig? Hur syns tro på Gud till vardags?

Under hösten fokuserar söndagsskolan på gudstjänsten och olika sätt att närma sig den. Hur kan vi få ut mer av gudstjänsten och hur kan vi koppla det vi gör i kyrkan till vår vardag?

Patrik Hagman säger att han riktar sig till alla vuxna som känner att det är dags att ta reda på mer om kristendomen. Sådant som treenigheten och Guds egenskaper får vänta lite. Däremot borde det bli klart redan från början: Kristen tro, om vi tar den på allvar, är avgörande för hur vi lever våra liv.

Damaskus. Gudstjänsten syftar till att lära oss leva i enlighet med den uppfattning om verkligheten som följer bland annat av dessa uppenbarelser. Därmed ser vi alternativen tydligare – vill vi leva i en värld där det vi ser är allt som finns eller söker vi en värld som är större, djupare, verkligare?

Att se världen så kräver att vi börjar leva på ett annorlunda sätt. Vi kan inte bara bestämma oss för att lämna den sekulära, materialistiska världen. Vi behöver formas. Skillnaden finns inte så mycket i vår teoretiska uppfattning om hur verkligheten är funtad som i det sätt vi lever, de sätt vi ser på världen, de sätt vi relaterar till varandra och oss själva.

Gudstjänsten är detta formande. Israels barn blir ett folk när de lämnar Egypten för att tillbe Gud. Och när de börja dyrka andra gudar – ett återkommande tema i Gamla testamentet – så hotas deras identitet som Guds folk i grunden. Tillbedjan i kristen tradition handlar om att vi låter oss formas till ett annorlunda folk – ett folk som är en levande avbild av Guds rike.

Gudstjänsten är alltså inte något vi passivt tar del av. Den är något vi gör. Det grekiska ordet för gudstjänst, *leitourgia*, betyder ordagrant folkets arbete.

Denna höst kommer vi i söndagsskolan för vuxna titta närmare på olika aspekter av detta märkliga arbete.

"Vill vi leva i en värld där det vi ser är allt som finns eller söker vi en värld som är större, djupare, verkligare?"
Patrik Hagman

PATRIK HAGMANS söndagsskola för vuxna i Kyrkpressen startade under våren. Nu fortsätter säsong två under hösten. ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Tid för rytm och struktur

Här är vardagens hjälpredor!

Martin Modéus

Tradition och liv

Ny utgåva av den populära boken om våra traditioner. Fylld med fakta, berättelser, citat och bilder berättar boken om traditioner som firas i dag.

32⁵⁰

Inbunden, Verbum

Årskalendern Ecclesia 2016

Nu finns fickkalendern med kyrkoärens bibeltexter för 2016!

13⁵⁰

Vinröd ringpärm, Fontana Media

PÅ CHATTJOUREN får du ett omedelbart svar från en kyrkoanställd eller en frivillig. FOTO: CHRISTA MICKELSSON/ KP-ARKIV

Kyrkan samtalar mer på webben

SAMTALSSTÖD.

Kyrkans chattjour fördubblar sina öppettider.

TEXT: MATILDA NORDBERG

På grund av ett ökat behov håller chattjouren inom kyrkans samtalsjänst öppet dubbelt så ofta som tidigare. Från och med september är jouren öppen från måndag till torsdag klockan 18–20.

Folk har mer och mer börjat hitta till chatten. Det kommer människor med verkliga bekymmer, de vill lätta sitt hjärta. Tanken är att man ska kunna få ett samtalsstöd, förklarar **Simon Lampenius**, koordinator för sociala medier vid Kyrkostyrelsen.

Chatten, som upprätthålls av den evangelisk-lutherska kyrkan, öppnades på finska år 2011. Den svenska motsvarigheten blev tillgänglig två år senare. Tjänsten har

blivit väldigt populär och ungefär 1 500 tar kontakt via chatten årligen.

Brev och telefon

Förutom chattjouren finns det även andra sätt att kontakta kyrkan och samtala om något som tynger en.

Kyrkans samtalsjänst är egentligen ett huvudgrepp. Under det har vi fyra kanaler: telefonjouren, chattjouren, nätjouren och brevjouren, säger Lampenius.

Vill man ha svar direkt ska man använda sig av chattjouren. Där kan man diskutera sitt problem med en kyrkligt anställd eller en frivillig. Meddelandena är skyddade och ingen information sparas. Nätjouren fungerar på samma sätt

”Tanken är att man ska kunna få ett samtalsstöd.”

Simon Lampenius

men svaret kommer inom 1–7 dagar.

Samtalsstjänsten, som fungerar via telefon, har funnits i över 50 år, vilket gör den till Finlands äldsta samtals-hjälp. Man kan samtala om vad som helst, till de vanligaste samtalsämnena hör relationer, ensamhet eller tro.

Om man helst använder papper och penna svarar brevjouren inom några veckor.

Kurs för frivilliga

Kyrkan har delat på ansvaret inom samtalsstjänsten.

Helsingfors kyrkliga samfällighet har det största ansvaret för telefon-, nät- och brevjouren medan Kyrkostyrelsen har ansvar för chattjouren, berättar Lampenius.

Det är mestadels kyrkligt anställda som arbetar med chattjouren. Det finns ändå ett ständigt behov av fler som kan jobba där och därför kan också frivilliga gå en utbildning och sedan få turer vid chattjouren. Utbild-

ningen finns till för den som vill ha ett betydelsefullt arbete och hjälpa människor som har det svårt.

Oktober ordnas en utbildning för frivilliga. Den tar 30 timmar och är avgiftsfri. Kursen inleds 26.10 i Helsingfors.

Artikeln är skriven av Matilda Nordberg som är prao på Kyrkpressen.

TA KONTAKT

- **Chattjouren finns** på adressen evl.fi/chat och är öppen från måndag till torsdag mellan 18–20. Chatten är skyddad och anställda i kyrkan har absolut tystnadsplikt.
- **Telefonjouren har** öppet varje kväll på numret 01019–0072. Tjänsten är öppen varje kväll kl.20–24.
- **Nätjouren finns** på adressen evl.fi/natjour.
- **Brev kan** skickas till: Forsamlingarnas brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors.

VÅGA FRÅGA

Välsignelsen innehöll allt

BO-GÖRAN ÅSTRAND är kyrkoherde och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka.

I Gamla testamentets berättelse lurar Jakob sin bror Esau först på fadersarvet och sedan på faderns välsignelse. När Isak välsignar fel son kan han inte ta välsignelsen tillbaka. Vad är det för sorts välsignelse egentligen? Vad innebär den och varför kunde inte båda välsignas?

DEN HÄR berättelsen är mångbottnad. Ur en synvinkel sett kan man säga att den handlar om två bröder som inte kommer överens och om hur illa det går när föräldrarna tar parti för varsitt barn. Esau och Jakob var tvillingar. Esau föddes först och Jakob strax efter. Esau hade därmed enligt den tidens sed förstfödsrätt vilket innebar en viss bestämmanderätt över syskonen och rätten till huvuddelen av arvet. Pappa Isak hade ett gott öga till Esau och ”tyckte bäst om honom” medan mamma Rebecka tog parti för Jakob som var hennes ”älsklingsson”. (1 Mos 25:28)

Ur det här perspektivet finns inte mycket gott att säga om bröderna. Jakob använde medel som inte kan försvaras. Han lurade sin bror och sin far. Han är i det här sammanhanget ingen god förebild. Esau å sin sida värderade inte förstfödsrätten särskilt högt. Han sålde den till Jakob för att få en portion linssoppa som Jakob gjorde. Och i den situationen tvekade heller inte Jakob att använda sin brors utsatt-het till det yttersta. Föräldrarnas agerande kastar också en skugga över situationen. Isak favoriserar Esau och Rebecka uppmuntrar Jakob att lura sin far.

IDEN HÄR MÄRKLIGA berättelsen finns samtidigt en annan tråd invävd. Det visar sig att det handlar om vem som ska bli arvtagare till patriarkuppgiften och i förlängningen också löftet om den kommande Messias. Av någon anledning är det Jakob som ska vara bärare av den uppgiften. Och det är det som välsignelsen här handlar om.

Jakob och Esau skulle dessutom komma att representera två olika folkstammar. I ett svar som Rebecka fick av Gud medan hon väntade tvillingbröderna fick hon veta att ”två folk finns i ditt sköte, två stammar, skilda från moderlivet. Det ena folket blir starkare än det andra. Den äldre ska tjäna den yngre”. (1 Mos 25:23) Så då Isak ville ge välsignelsen åt den förstfödde, äldre tvillingsonen Esau hade han det här ordet emot sig. Det blev i stället så att Jakob fick välsignelsen och därmed uppgiften att föra Israel en bit framåt genom historien.

Tydligt förhåll det sig så, att när man en gång överfört förstfödsrätten och välsignelsen till ledaruppgiften så gick dessa inte att återkalla. De hade getts i sin helhet och kunde inte delas. Jakob fick senare fostras i sin ledaruppgift av Gud själv och kom inte lätt undan. Men visst, en märkligt mångbottnad berättelse med mycket dramatik är nog det här. På samma gång är den ett exempel på hur Guds planer kan förverkligas genom de mest bristfälliga människor.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN MALIN AHO

Min ”Ta mig i kragen”-årstid

Ett säkert hösttecken är då kursbroschyrerna för olika hobbyer och kortkurser

dimper ner i postlådan. Varje år bläddrar jag intresserat igenom utbudet och tänker att jag

definitivt borde testa någon ny kul hobby eller gå på en gympakurs, eller varför inte en kurs i exotisk matlagning? Och när jag ändå är i gång borde jag också ta mig i kragen och återuppliva åtminstone något av projekten som legat på is under sommaren.

Av tidigare erfarenhet vet jag också hur en sådan höst skulle sluta: Jag skulle anmäla mig till en gympakurs, kanske någon ny med ett spännande namn. Jag skulle också glatt traska iväg och köpa en burk målarfärg för att fortsätta där jag lade av förra gången med tambur-

väggarna. En ny pensel skulle också finnas på inköpslistan eftersom den gamla definitivt har torkat fastän den är tvättad och invirad i en plastpåse.

Någonstans i mitten av november skulle tiden mellan gymbesöken bli längre och längre. I bästa fall skulle

jag komma mig iväg varannan vecka bittert muttrande över slasket och mörkret medan jag önskade att jag i stället vore hemma med en chipsskål och en god film. Nej, jag behöver ingen siare för att veta hur hösten skulle gå. Förhoppningsvis skulle jag ändå fått ännu en

vägg målad (bara en kvar) och upptäckt nya muskler som man kan ha träningsvärk i. Efter det skulle jag med gott samvete ta det lugnare och invänta julen. Och penseln ska jag vira in i två plastpåsar den här vintern, så behöver jag kanske inte köpa en ny nästa år.

LIVSVÄG. De föddes båda kring 60-talet, och spelade fotis som galningar när de var barn. Sedan tog livet olika vägar för filosofen och ateisten Thomas Wallgren och teologen och biskopen Björn Vikström. Kyrkpressen har talat med dem båda, om ovisshet och tillförsikt, om kallet, om livet.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Tron och tvivlet har

THOMAS WALLGREN

- **Född:** 1958
- **Familj:** sambo och två barn hemma, en vuxen dotter.
- **Bor:** i Mejlans, Helsingfors.
- **Utbildning:** Filosofie doktor, docent, utbildad modersmåls lärare för högstadiet och gymnasiet
- **Jobbar med:** docent och universitetslektor i filosofi vid Helsingfors universitet. Föreståndare för von Wright och Wittgenstein-arkivet. Forskar i det modernas teori, kunskapsteori och etik. Ledamot i Helsingfors stadsfullmäktige, styrelsemedlem i Bryssel-baserade tankesmedjan Corporate Europe Observatory.

- **Fritidsintressen:** Passionerad ornitolog, gillar fotboll och andra bollsporter.
- **Religiös status:** ateist
- **Det har jag lärt mig om livet:** Att man inte ska vara rädd för att bli äldre. Människor kan faktiskt bli klokare och lyckligare med åren.
- **En text som är viktig för dig:** Den text jag läst mest och oftast de senaste tio åren är Tomas Tranströmers dikt Romanska bågar. Jag läser den åtminstone varje månad, och tänker på den varje vecka.
- **Gjorde helst som tioåring:** Lekte med barkbåtar med kompisarna, spelade fotboll.

Vilka tankar rörde sig i ditt huvud i tonåren?

Jag hade turen att gå i en skola som var medveten om högt ställda pedagogiska ideal som jämlikhet och individuell frihet. Mina dröm, som jag delade med mina kompisar, var att kunna uppfostra nya generationer till fred och global solidaritet, vi ville bli fredsfostrare. Att jag valde att utbilda mig till lärare hade på det sättet en rent idealistisk grund. På den tiden fanns inte filosofi som läroämne i skolorna, så jag blev modersmåls lärare. Men i livet spelar slumpen en stor roll. Jag studerade filosofi, bara av nyfikenhet. Sedan blev filosofin en passion. Jag fastnade.

Vad är det du gör i ditt jobb?

Det råder bland en del människor en vanföreställning om att jag håller på med två olika saker – världsförbättring och filosofi. Att jag gör mitt filosofiska arbete och att jag håller på med något annat också, något som en del kallar politik, andra samhällsengagemang. Men så är det förstås inte. Jag lever ett enda liv. Samhället, med dess krav på arbetsdelning och specialisering, slår sönder våra liv genom att säga att vi måste vara det ena eller det andra. Det är som om vi själva måste se på vårt liv utgående från våra olika sociala roller. Men våra liv är en helhet. I mitt fall är grunden för helheten den att jag försöker förstå vår tids civilisationskris och att jag försöker göra något åt den. Vi kan inte göra det ena utan det andra. Vi kan inte förstå krisen om vi inte engagerar oss i den.

Vilken är den moderna kulturens kris, enligt dig?

Många tänker sig att vi lever i en annars god tid som lider av två kriser – finanskrisen och klimatkrisen. Jag håller med om att det händer många bra saker i dag, men vad gäller kriserna måste jag protestera. För det första borde vi inte glömma att den värsta krisen i dag är svälten i tredje världen. Och kriserna hör ihop. Till exempel är finanskrisen och klimatkrisen nära kopplade till flyktingkrisen och hungersnöden: Det är så konkret att när det krisar för finanskapitalet blir mat ett investeringsobjekt. När mat blir ett investeringsobjekt så stiger priset på mat. Det är faktiskt så att en konkret följd av finanskrisen var att antalet svältande ökade. Och krigen och sönderfallet som ligger bakom invandringen till Europa från Asien och Afrika har även en tydlig miljödimension.

Allt det här har sin grund i den moderna civilisationens återvändsgränd: Vi har velat ha både rättvisa för alla och materiellt överflöd för alla. Nu har vi dessvärre hamnat i den situationen att vi

måste välja – vi måste välja bort överflödet om vi vill ha rättvisa och värna om naturen. Eller så måste vi välja bort rättvisan. I korthet är det så jag förstår krisen, och för att kunna ta oss ur den måste vi föra politik.

Hur hanterar du det faktum att du är en av dem som lever i överflöd?

Först var det ett privat projekt, som att inte skaffa körkort, inte resa med flyg på fritiden, konsumera ansvarsfullt och ge bort en del av det jag tjänar. Sedan blev det också ett politiskt och samhällligt uppdrag. Jag upplever att det viktigaste är vad vi gör av våra liv, inte vad vi gör av våra pengar. Den egentliga troheten mot mig själv består i hur jag använder min tid. Och jag använder mycket tid på att göra sånt jag tänker att är bra för rättvisan i världen. Det handlar inte om att offra sig själv, utan att leva i närheten av det man tror är viktigt. Det har gjort att jag i alla år varit folkrörelseaktiv. Därför har jag också gått med i partipolitiken, i ett försök att försvara den gamla demokratin.

Vad är det som driver dig?

Känslan av att ha en riktning i livet är ett privilegium. Mitt uppdrag är upprottet mot svälten: att det helt enkelt är outhärdligt att barn svälter. Man kan inte sonda i frid, leva i frid om det finns ett enda barn som svälter. Om den saken bränner i en alla dagar – vilket jag tror att det i sista hand gör i oss alla – då har livet en riktning. Om man vet vad som är viktigt, varje dag, har man väl det som fångas av tanken om att ha ett kall. Det kan kanske ses som en Guds gåva, eller som en livets gåva. Det är något man är glad över att ha.

Jag har aldrig förstätt varför jag skulle behöva Gud eller något större än människan för att uppleva att jag har ett kall. Det är relationen med de andra människorna, kanske också med den levande naturen, som ger mitt liv en mening. I den relationen ligger en gränslös känsla till glädje och sorg och mycket större ansvar än jag kan leva upp till. Troende tänker kanske att man som ateist inte kan ha en sann känsla av ett uppdrag eller av livets omätliga värde. De kanske tänker att det finns ett religiöst djup som jag saknar i mitt liv. Jag förstår inte den tanken men jag har inte heller något behov att avfärda den. Jag tänker mig att det är ett slumpens spel att vi finns till, men att våra liv är oerhört meningsfulla.

de gemensamt

Vilka tankar rörde sig i ditt huvud i tonåren?

Jag förvånas när jag bläddrar i gamla uppsatser från skoltiden och upptäcker hur lite jag förändrats. Jag känner igen mig i de funderingar jag hade om existentiella frågor, om rätt och fel. Jag har alltid fascinerats, lockats, skrämts av sambandet mellan förnuft och tro och förnuftets gränser. Som barn funderade jag mycket på evighet och oändlighet och hade existentiell svindel. Redan då förekom tanken att tron alltid i viss mån är ett språng ut i det okända. Väldigt tidigt fanns också tanken att tro är ett tillstånd av förtröstan. Att det för mig egentligen inte finns något annat val.

Min pappa (John Vikström, tidigare ärkebiskop, red. anm.) och hans tankar om kyrkans och trons plats i dagens värld har betytt mycket för mig och mitt intresse för teologi. Min mamma i sin tur var en nyckelperson när det gällde att förmedla det kristna kulturarvet.

Har du under någon period i ditt liv tagit avstånd från tron?

Jag lever konstant med frågan "Tänk om?". Jag känner det som en nödvändighet att leva med den ovissheten. Att tro handlar inte om att bestämma sig, tro är radikal förtröstan bortom alla garantier. Längre än så kan man inte komma på trons väg, annars lurar man sig själv.

Vad tröstar dig i den ovissheten?

Jag har inte varit med om några himmelstormande syner eller visioner, men har nog känt Guds ledning vid olika tillfällen i mitt liv, glimtar av en gudomlig verklighet. Det är en sakta förvisning att jag blivit ledd till rätt plats vid rätt tidpunkt, att det finns en Gud som bryr sig om oss och ser att det är gott att finnas till. Så bär jag förstås också med mig det andra har berättat om sina erfarenheter av Gud. På senare år har jag allt mer insett att tron inte är ett individuellt projekt. Det handlar inte om vad jag lyckas pressa ur mig själv. Ibland är jag stark men ibland är jag ytterst svag. Trosbekännelsen är ingen varudeklaration där vi kryssar för det vi håller med om. Trosbekännelsen handlar om att stämma in i kyrkans gemensamma lovsång, att bäras av gemensam tro på en sårad Gud som älskar oss.

Hur ser du på vår individcentrerade tid?

Det finns två sidor av individualismen. Jag tycker inte att vi okritiskt ska acceptera det beräknande marknadsekonomiska tänkandet som är en av orsakerna till att människor skriver ut sig ur kyrkan: Om jag inte själv har nytta av kyrkan och inte kan omfatta allt den står för, får det vara.

Den andra sidan är att människor längtar efter något som är äkta och ärligt. Den längtan ska kyrkan ta på allvar. Finländarna väljer ändå att i överraskande hög grad att höra till kyrkan. Det finns en stark längtan efter gemenskap i dag, kanske just för att de individuella livsprojekten behöver förankras i en tradition som sträcker sig längre än våra begränsade liv.

Vad tänker du om Bibeln?

Min syn på bibeltolkning och kyrkans roll i den bär många intryck av den franska filosofen Paul Ricoeur som jag skrev min avhandling om. Huvudtanken är att kyrkan lever av det att människor tar emot Bibelns texter och vill gestalta, ge liv åt dem i sitt eget liv. Vi står alltid i en historisk tradition, tar emot ett arv. För att det ska vara ett levande arv måste vi själva omsätta det och tillämpa det i vår situation. Det här har varit kyrkans utmaning ända sedan dess första tid, eftersom situationen ständigt förändras, språket förändras, människor förändras. I en viss mening måste mötet mellan evangeliet och människorna alltid tolkas på nytt. Att vara kristen och teolog är att syssla med översättning.

Vad betyder det i praktiken?

I nästan varje kontroversiell fråga kan man hitta stöd i Bibeln både för och emot: det må gälla slaveriet, jämställdheten mellan könen eller frågan om gärningarnas betydelse för vår frälsning. Om vi kristna vill forma vårt liv och våra församlingar efter Bibeln blir vi tvungna att liksom Jakob brottas med texterna i hela deras rikedom och mångtydighet, för att förstå hur de hänger ihop och hur de svarar på de frågor och behov som vi har i nuet. Vi behöver finna de tolkningar som är relevanta utifrån den övergripande målsättningen att Gud vill befria oss till ett gott liv både här på jorden och en gång bortom dödens gräns. Att Bibeln är Guds ord betyder inte att varje enskild vers har något att säga till varje människa i varje livssituation.

Hur ser du på ditt val av livsväg i retrospektiv?

Jag har flera gånger tvingats erkänna att jag gjort något jag sagt att jag aldrig ska göra. Först var det att bli präst – och sedan biskop. Som barn fick jag alltid höra att jag väl ska bli biskop som pappa när jag blir stor. Men ännu sent i tonåren tänkte jag mig en karriär som ingenjör eller läkare. Till sist kom jag ändå till att jag kommer att ångra mig om jag inte prövar på teologin. En av or-

BJÖRN VIKSTRÖM

- **Född:** 1963
- **Familj:** fru och tre vuxna barn
- **Bor:** Biskopsgården i Borgå
- **Utbildning:** Teologie doktor och filosofie magister i litteraturvetenskap. (Doktorsavhandling: Verkligheten öppnar sig. Läsning och uppenbarelse i Paul Ricoeurs bibelhermeneutik.)
- **Yrke:** biskop i Borgå stift
- **Fritidsintressen:** Fotboll, tränat juniorer i över tio år.
- **Religiös status:** kristen
- **Det har jag lärt mig om livet:** Att jag på många sätt är en ensamvarg som insett

hur mycket jag behöver andra människor. Att det att man har en integritet som individ inte strider mot vårt behov av gemenskap. Att vi utvecklas som unika individer också, eller i synnerhet, i växelverkan med andra.

• **En text som är viktig för dig:** Jesu liknelse om den förlorade sonen. Där finns kristen tro i ett nötskal och samtidigt möjligheten till förändring och upprättelse för varje människa

• **Gjorde helst som tioåring:** Cyklade omkring med kompisarna i Borgå, byggde flygplansmodeller, höll på med idrott.

Forts. på sidan 10

Forts. från föregående sida ▶

Har du förståelse för människor som tror? Jag är helt främmande för kämpande ateister som tänker sig att folk som tror saknar självkritiskt sunt förnuft och är lite galna eller vidskepliga. Precis som om det skulle finnas en värld som helt och hållet kan genomlysas av något slags vetenskapligt förnuft. Det är en förvirring att tänka sig att vi med det vetenskapliga tänkandet skulle kunna nå en självförståelse som troende människor inte har.

Hur ser du på universum och det att vi finns till?

Jag uppfattar kosmos som kallt och främmande. När jag tittar på stjärnhimlen får jag inte alls en känsla av ett hem där ute. Jag är snarare lite skräckslagen inför kosmos.

Martin Heidegger och Ludwig Wittgenstein gjorde ett stort nummer av frågan "Varför det finns någonting hellre än ingenting?" Jag får intrycket att de är stolta över att kunna förundra sej över en så stor och fin fråga. Men jag tycker att det är den ytligaste fråga de någonsin ställt, på den punkten är jag orubblig. Jag förstår inte hur någon kan se ett djup i frågan varför det finns någonting hellre än ingenting. Mitt motresonemang är trivialt och vänder exakt samma kritik mot både troende och ateister. Min motfråga till dem som imponeras av skapelseberättelsen i Bibeln är: – Om Gud har skapat världen, vem har skapat Gud? På samma sätt frågar jag fysikens ateistiska kosmologer: – Vad fanns före Big Bang? Den frågan väcker inte mitt intresse. Vad hjälper det mig att tänka på den frågan? Allt som intresserar mig finns här. Det verkar som om folk får en känsla av svindel inför de här stora frågorna. Men för mig svindlar det mycket tidigare. Hur kan vattnet spegla himlen, hur kan marken bära hästen, hur kan vi omfamna varandra? Och hur kommer det sig att snäll- och hyggliga människor tycker att vi borde stänga våra gränser och för-

bjuda tiggeriet när nöden i världen står för våra portar?

Hur ser du på ditt val av livsväg i retrospektiv?

Jag hade tur. Som femtonåring var mitt dilemma att jag gärna ville förbättra världen, men att jag inte visste hur man gör. När jag var kring tjugo hade de alternativa rörelserna vuxit sig starka. Jag kom bland annat med i Koijärvi-rörelsen, den finska punken och rörelsen för en alternativ livsstil. Jag fick tidigt en känsla av att vi kan göra saker tillsammans.

Av allt det du tror på, vad har du tvivlat på mest?

För det första tvivlar jag, mer än vad som alltid syns utåt, på möjligheten att förbättra världen. Jag är inte alls säker på att något vi med vett och vilja gör faktiskt kan minska svälten i tredje världen. Jag söker, men utan visshet.

För det andra tvivlar jag på att vi vet vad vi tror på och tänker oss när vi tror att förnuftet, i form av vetenskap eller i andra former, har en frigörande kraft. I min forskning är frågor om förnuftet och på vilket sätt det kan vara bra att vi försöker vara förnuftiga centrala. Det kan för många komma som en överraskning hur oklara och osäkra svar vi ännu har på de frågorna – två tusen år efter Sokrates, Platon, Jesus och Sextus Empiricus. Men även om det är helt omöjligt att förbättra världen eller ens förstå den har jag alltid i bakfickan att det ändå kan vara härligt att leva. Den vissheten ger mig trygghet.

”Jag uppfattar kosmos som kallt och främmande. När jag tittar på stjärnhimlen får jag inte alls en känsla av ett hem där ute. Jag är snarare lite skräckslagen inför kosmos.”

Thomas Wallgren

Forts. från föregående sida ▶

sakerna var ungdomsarbetet i Borgå svenska domkyrkoförsamling. Trösklarna var låga men vi gavs möjlighet att ta ansvar och växa i tro. Jag står i stor tacksamhetsskuld till de personer som hade hand om det arbetet.

Vad är det som driver dig?

Gudstron och kyrkan är snarare någonting som har drabbat mig, än något som jag valt efter långt och moget övervägande. Jag inspireras av Jesus exempel, hans radikala och trotsigt hoppfulla budskap om att Guds rike oupphörligt bryter fram både i världen runt omkring oss och i vårt eget inre.

Jag har vid olika vägval i livet upplevt att jag har en kallelse, att vara pappa, präst, fotbollstränare och nu biskop. Jag har tidigare sagt att jag inte kommer att vara biskop tills jag går i pension och det håller jag fast vid. Men den tid jag är biskop vill jag fullt ut, med Guds hjälp och efter min bästa förmåga, verka för en fungerande och inspirerande församlingsgemenskap i Borgå stift.

Hur ser du på det politiska läget i Finland?

Det råder en stor osäkerhet i dag. Samhällsekonomin kräver svåra långsiktiga lösningar och flyktingströmmen får oss att inse att Europa kommer att

förändras, vare sig vi vill det eller inte. I båda fallen efterfrågas centralt kristna dygder som solidaritet och individuella uppoffringar – men hur kan de fördelas rättvist mellan olika grupper i samhället? Arbetsmarkna-

”En sak jag inte kan få in i mitt huvud är att det finns en himmel och en evighet. Man kör huvudet i väggen och kommer inte längre.”

Björn Vikström

den har hittills fungerat efter målsättningen att fördela välståndet. Även om Finland har upplevt recessioner, har de varit relativt kortvariga. Nu vill vi inte

inse att de problem som har drabbat andra länder i EU också kan bli verklighet hos oss. Risken är stor att osäkerheten föder rädsla. I stället för att öppna oss för varandra, bygger vi murar mellan länder, människor och samhällsgrupper. Den kristna tron utmanar oss att se Jesus i våra nödlidande medmänniskor, oberoende av vem han eller hon är. Det här behöver kyrkan både förkunna och visa i handling. Lätt är det inte att leva och älska så villkorslöst, och vi behöver både förlåtelse och stöd av andra för att inte ge upp.

Av allt det du tror på, vad har du tvivlat på mest?

En sak jag inte kan få in i mitt huvud är att det finns en himmel och en evighet. Det är ju en ganska central sak i kristen tro. Det är inte så att jag direkt tvivlar, men det är helt enkelt omöjligt att fatta. Man kör huvudet i väggen och kommer inte längre. Överlag när det gäller tro handlar det om överlåtelse åt Gud. Våra tankar och förklaringar kommer till korta.

Det finns ingen kontrovers i att erkänna att man inte förstår. Jag tror att Bibelns gestalter – lärjungarna och apostlarna – inte heller förstod. De var inte annorlunda än vi är, vi delar samma villkor och frågor. Jag tror att Bibeln ska behandlas som ett levande vittnesbörd. Det är en trovärdighets- och äkthetsfråga. Jag tycker inte att kyrkans undervisning om himlen är problematisk – vi ska ju ständigt förkunna hoppet. De bilder och liknelser vi använder är fönster mot Gud. Vi ser aldrig hela bilden.

Guds omsorg är kärnan i kristen tro. Men när krig och terroråd driver människor på flykt, eller när oskyldiga människor drabbas av olyckor eller sjukdomar, då är det inte lätt att lita på Guds omsorg. Tron är en trotsig förtröstan, som behöver få näring av hoppfulla vittnesmål om att Gud mitt i vår osäkra värld inspirerar människor att inte ge upp.

Årets stora Julkonsert 2015

Tom Käldeström
Christina Lindberg
Thomas Lundin
Heléne Nyberg
Erik-André Hvidsten

Thomas Enroths Orkester

Biljetterna släppta, boka genast !!

ÅRETS STORA JULKONSERT 2015

Årets Stora Julkonsert är tillbaka – större och mera nordisk än någonsin tidigare! För femte året i rad turnerar Thomas Enroths Orkester Svenskfinland runt med stjärnsolisterna som bjuder på både gammal och ny julmusik. Allt från klassiska julsånger och psalmer till visor, pop och schlager. Helt nya låtar och nytt upplägg och repertoar.

Sammanlagt ett 20 tal konserter kommer att ges under tidsperioden 18/11-8/12 i Nyland, Åboland, Åland och Österbotten.

- 18.11. Grand Borgå, Biskopsgatan 28, kl 19.00 (Numrerade platser!)
- 19.11. Piug Pargas Teater, Skolmästargatan 5, kl 19.00 (Numrerade platser!)
- 20.11. Ekenäs Kyrka, Stora Kyrkogatan, kl 19.00
- 21.11. Hangö Stadshus, Boulevarden 6, kl 19.00
- 22.11. Mariehamn Alandica Kultur & Kongress, Strandgatan 33, kl 19.00
- 23.11. Liljendahlgården, Herrgårdsvägen 16, Liljendahl, kl 19.00
- 24.11. Topeliussalen, Norra skolvägen 2, Sibbo, kl 19.00
- 25.11. Lojo Åsvalla, Nummisvägen 39 Lojo, kl 19.00
- 26.11. Villa Landet, Engelsbyvägen 8, Kimito, kl 19.00
- 27.11. Pörtom Kyrka, Centrumvägen 12, kl 19.00
- 28.11. Närpes Kyrka, Kyrkvägen 17, kl 19.00
- 29.11. Anderssensalen, Sursikvägen, Bennäs, kl 19.00
- 29.11. Kronoby Kyrka, Kyrkvägen 30, kl 14.00
- 30.11. Terjärv skola, Ringvägen 143, kl 19.00
- 1.12. Vörå, Norrvalla Folkhälsan, Vöråvägen 305, kl 19.00
- 3.12. Karperö, Strandlid, Karperövägen 526, kl 19.00
- 4.12. Stjärnhallen, Topeliusesplanaden 7, Nykarleby, kl 19.00
- 5.12. Schaumansalen, Köpmansg. 10, Jakobstad, kl 19.00 (Numrerade platser!)
- 6.12. Korsnäs Kyrka, Kyrkobyvägen 37, kl 19.00

Förköp: Studioticket, NetTicket, Aladica, Luckorna, samt på lokala biljettförsäljningställen, se lokalpressen.

Info tel: 040 5387024 eller 040 5387584

JULKONSERT MED LYTTTS OCH VÄNNER

Markus Lytts med gäster skapar julstämning med hög mysfaktor, en blandning av traditionella och nyskrivna julsånger.

PÅ SCENEN: Markus Lytts, Tinja Sabel, Tomas Lundin, Sarah Nedergård och Hilde Losvik.
I ORKESTERN: Ralf Nyqvist, Eero Paalanen, Stefan Lindblom, Peter Nordwall, Stefan Brokvist.

FRÅN 8.12-19.12 PÅ STORA SCENEN

WASA TEATERS BILJETTKASSA
Sandögatan 7, 06-3209330
öppen må-lö kl 12-14.30 & 15-17
WWW.NETTICKET.FI
WWW.WASATEATER.FI

Din Tillgivne
Jean, Otto & Sibeliusmuseum

Utställning i Sibeliusmuseum
29.1.2015 – 10.1.2016

SIBELIUSMUSEUM

Museet öppet: tis – sön 11 – 16, ons även 18 – 20
Biljetter: 4/2 € (stud.), grupper (10+ pers.) 2 € / pers.
Biskopsgatan 17, 20500 Åbo | Tfn. +358 2 215 4494
www.sibeliusmuseum.fi f /sibeliusmuseum

Sibelius

Göran Sundqvist
TRAVEL PARTNER

Res med Göran!

+358 (0) 400 947 000
goran.sundqvist@aland.net
www.resmedgoran.com

PLANERAR NI FEST?
Tag kontakt med oss på Bistro!!
- Cateringservice
- Beställningsrestaurang

Bistro
Närpesvägen 19
040-357 5232

Julresa till Lappland

Kom med till Äkäslompolo och upplev en stämningsfull jul och gemenskapen vid Raitismaja 22-27.12. 2015. Logi i 2-personers rum med egen toalett. Start från Vasa med påstigning norrut. Rikligt julbord och kvällsprogram varje dag.
Pris: 550 euro per person inkl. transporter och helpension.

RAITISMAJA
Bakning och frågor: 06-3180 900 eller 0400 126 830

info@raitismaja.fi
www.raitismaja.fi

KOM OCH NJUT av god mat, kaffe och bakverk

- À la carte-restaurang
- Lunch
- Pizza, grillmat
- Catering

Uffes
Purmo, tfn 067272255
www.uffes.fi

PRESENTATION

Metropolit
i tiden

**Metropoli-
ten Ambro-
sius**, biskop
i den orto-
doxa kyrkan
för Helsing-
fors stift,
fyllde sjuttio

i sommar. Lagom till jubileet utkom en samling av hans texter i en vacker skrift med namnet *Aika ei johda unohdukseen*. Det är reflektioner kring den kristnas väg, tron och kyrkan. De genomsyras sympatiskt av det gränsöverskridande, som gjort att metropoliten ibland provat gränserna för toleransen också inom sitt eget sammanhang. Ambrosius blick är vid. Den betraktar hellre horisont och himmel än gränser och hinder. Inte för inte inleds boken med ett förord av en luthersk biskop – ingen ämbetsbroder, men väl en systerherde i huvudstaden: biskop **Irja Askola**.

Det finns en nyfikenhet och en generositet i Ambrosius förhållningssätt till det som finns vägg i vägg med det ortodoxa rummet: den lutherska kyrkan, dagspolitik och ekonomi – och för oss finlandssvenskar en tydlig förståelse för minoritetens sits.

Samtidigt är förankringen stark i den egna traditionen, där det andliga står i centrum. Metropoliten återkommer till tanken att välfärd och välgång aldrig kan skiljas från det andliga välmåendet. De första fem avsnitten tangerar brännheta teman och i en del passager är infallsvinkeln närmast profetisk. "I det framtida medborgarsamhället är det viktigt att varje aktör lär sig att allt mer lita på varandras förmåga att lösa problem och att bära ansvar tillsammans. I det äkta mötet med varandra, i samhörighet och delande, speglas samhällets andliga och etiska kapital. Omvälvningarna gör det till vår gemensamma uppgift att vårda detta kapital."

■ MAY WIKSTRÖM

Jag brann och nu bär jag frukt

BILDNING. Efter sin självbiografiska debutbok *Kopparbergsvägen 20* har Mathias Rosenlunds offentliga identitet blivit "den fattigas". Nu, två år senare, är han aktuell med en bok som handlar om hans egen bildningsresa och brodern Christians psykiska sjukdom.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Mathias Rosenlunds debutbok *Kopparbergsvägen 20* handlade om att vara fattig i Välfärdsfinland, om hans egen resa in i fattigdomen och hans försök att ta sig ur den. I två år har han gett fattigdomen ett ansikte i tidningsintervjuer, tv-program och paneldebatter.

Hur har det påverkat dig?

– Framför allt har rollen som fattig blivit väldigt cementerad. Det handlar om hur folk ser mig utifrån. Jag är helt enkelt den fattiga medborgaren man kontaktar när man behöver hitta en fattig. Nu senast var det i en tv-diskussion där jag blev presenterad som "virallinen köyhä" (ungefär "officiellt fattig"). För det mesta känns det okej för att det handlar om så viktiga saker. Och jag är glad över att min bok *Kopparbergsvägen 20* har blivit en del av samtalet. Det känns ibland trist att det mest handlar om fattigdom och inte om att jag skrivit en bok, för det var ändå det jag ville göra, skriva. Och att märka att det är samma frågor som ställs gång på gång, om samma konkreta detaljer, jag korrigerar samma missförstånd. Det är lite förbluffande att märka att diskussionen inte går vidare.

När han började skriva den bok som blev *Svallgränden 5* föreställde han sig att den skulle bli en bok om hans bror **Christian**. Först under skrivprocessen växte en annan del fram, den som handlar om hans egen bildningsresa.

– Den behövdes som tillägg till den svåra berättelsen om min bror. Jag behövde tala om mig själv och min egen väg ut ur tystnaden för att kunna kontrastera den mot det mörker och den

tystnad som min bror ännu är fast i.

Tvekade du inför att skriva om din brors sjukdom? Han står dig nära och ni har mycket kontakt.

– Jag har varit medveten om den etiska dimensionen, vad är mitt ansvar, när träder jag över gränsen? Jag har löst det problemet med att låta de människor som boken handlar om läsa den och säga sitt. Hittills har jag respekterat de strykningar jag blivit ombedd att göra. Men jag tvekade aldrig inför att skriva om verkliga människor. Medan skrivandet har pågått har jag fört samtal om det med min bror. Jag har uttryckt tvivel många gånger, jag har sagt att jag har en känsla av att jag kanske går över en gräns som finns mellan oss. Även om han haft det svårt, även om han lidit av psykisk sjukdom och alkoholism och självskadebeteende och har självmordsförsök bakom sig, så uppskattar han ärlighet mer än något annat. Han tycker att det här är viktiga samtal att föra när det gäller psykiska sjukdomar. Han har accepterat att jag skriver om det genom hans berättelse.

Bokens första del, berättelsen om Mathias Rosenlunds egen resa, handlar om uppväxten i en Vasaförort, om lekarna på gården, om hur han, mellan barnet, allt mer tog på sig rollen som den duktiga, den som hjälpte föräldrarna med hushållsarbetet, klarade sig i skolan och valde att studera litteratur vid universitetet.

Bokens prolog inleds med ett citat ur Lukasevangeliets tredje kapitel: "Så blir varje träd som inte bär god frukt nerhugget och kastat i elden."

FÖR MATHIAS ROSENLUND ledde bildningen, litteraturstudierna, fram till skrivan- det. – Om inte annat så har min bildning lett mig till den punkt där jag behöver skriva.

Citatet ur Lukasevangeliet handlar väl egentligen om helvetet, men du känner att du kastas i elden och blir renad. Du återupplivas. Hur kommer det sig?

– Den bokstavliga tolkningen är vad den är, men den symboliska tolkningen kan vara en annan. För mig innebär min bildningsresa en möjlighet att förändras och förvandlas för att kunna börja bära god frukt. Och den versen blev för mig en påminnelse om att det inte är kört. Där kan man vidga det hela och se på relationen till min bror: det är inte kört. Vi har varit tysta med varandra i 25–30 år, det går att rubba på, det kan förändras.

Bröderna växte upp i samma förort, lekte i samma skogar. Sent fick Mathias Rosenlund upp ögonen för hur dåligt brodern Christian mått sedan tonåren.

– Jag kunde inte fatta det, att vi inte talade om det, ingen försökte få hjälp åt honom. Hur kommer det sig, hur

Varför det är annorlunda nu

BOK

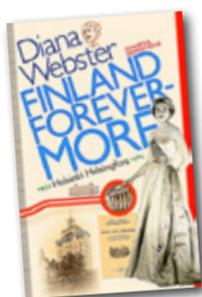
Finland Forevermore

Författare: Diana Webster
Förlag: Schildts & Söderströms 2015

En bok om Finland skriven i Finland – på engelska. Så trevligt, tyckte många redan när **Diana Webster** skrev sin första tillbakablickande bok,

Finland Forever (SETS 2013). Uppföljaren tar vid när Webster flyttar till Helsingfors från Åbo år 1953 för att börja undervisa engelska på universitetet, och täcker åren 1953–1963. "Ett av århundradets mest omvälvande årtionden" säger hon, och efter att ha läst boken är jag beredd att hålla med.

Webster skriver roligt, personligt och skarpsynt

om ett Finland som håller på att falla i glömska; ett land på randen till en ny värld med allt vad det inne-

bar av internationalisering och nya intryck. Det är inte så länge sen, men det krävs en analytisk person (med gott minne) för att kunna förklara hur mycket som är annorlunda nu, och varför. Förutom en ständig glimt i ögat är Websters styrka hennes förmåga att skönja de svaga strömningarna som så småningom blev paradigmskiftet. Sex och preventivmedel, det kalla kriget, kvinnans roll i samhället tas upp tillsammans

med mer vardagliga fenomen som svårigheterna i att resa någonstans, bristen på intressanta maträtter eller hur komiskt gammaldags och formellt arbetslivet kunde vara.

Emellanåt blossar kinderna lite över hur tafatt Finland på många sätt tedde sig. Det kunde förstås inte ha varit på annat sätt, och det känns fint att få en påminnelse om hur hisnande utvecklingen faktiskt varit. Att författaren hyser en stor kärlek till både

landet och folket råder ingen tvekan om.

Webster har nu bott i Finland i över sextio år. Hon har en kappsäck full av humoristiskt berättade anekdoter som gör att hela boken känns som en trevlig kaffestund (eller kanske te?) med en ungdomlig och livlig person. *Finland Forevermore* är en intressant, lättläst och underhållande bok skriven ur ett unikt perspektiv.

■ JOANNA NYLUND

Berättarröst finner livsöde

BOK

Sophie

Författare: Mikaela Strömberg
Förlag: Schildts & Söderströms 2015

Mikaela Strömberg har grävt i sin egen släkts historia och gjort något hon enligt förordet inte väntat sig av sig själv: skrivit en historisk roman. Om tidsåldern är ny för författaren så är landskapet det inte – den östnyländska landsbygden har hon skildrat tidigare.

Huvudpersonen Sophie är alltså baserad på författarens anmoder. Strömberg har forskat i arkiven och i släktens berättelser men exakt hur mycket som är sanning och hur mycket som är fiktion lämnas (tack och lov) osagt. Den här romanen får stå på sina egna ben, och det gör den med hjälp av en berättare som är högst närvarande i texten.

Sophie von Behse föddes 1828 som äldsta barnet i en stor tysk prästfamilj i Sankt Petersburg. Livet på paradsgatan är som en dröm – Sophie skrattar tillsammans med skolkamraterna i den tyska skolan och introduceras redan som fjortonåring vid tsarens hov. Tronarvingen Alexander får upp ögonen för henne vilket småningom får dramatiska konsekvenser med högt skvallervärde och leder till att Sophie måste giftas bort i all hast. Så blir hon den holländske köpmannen Engbertus Jansens unga hustru och några år senare flyttar de från storstadens myller och ljus till de mörka skogarna i östra Nyland. Tillvaron i Storfurstedömet ensliga skogar blev inte fullt så enkel som den unga och något naiva Sophie föreställde sig. Mikaela Strömberg lyckas ändå under beskrivningarna av Sophies svårare år hålla fast vid en berättartyp som är snudd på raljerande och saknar all spår av onödig sentimentalitet. Det gör också att de mjukare beskrivningarna känns så mycket mer berörande – exempelvis faderns välsignelse som Sophie lever med och sprider till sin omgivning.

Sophie är inte så mycket ett porträtt av en invandrade i ny miljö som en berättelse om en på många sätt privilegierad kvinna – hennes uppväxt i den välbeställda prästfamiljen har rustat henne med en ovanligt gedigen utbildning. Småningom blir det hon som i Labby inte bara läser sig till kunskap om det senaste inom jordbrukets utveckling utan också tar gräntan i handen och kliver ut på den leriga rovåkern. Öppenheten och beredskapen att anpassa sig till växlande omständigheter gör det omöjligt att inte fascineras av Sophie.

Där Sophie rotar sig i den östnyländska myllan och skapar sig egen inkomst och en plats i samhället går livet för hennes man i stället allt mera utför. Engbertus Jansen är något av en bifigur i berättelsen om Sophie och det enda som räddar äktenskapsskildringen från fullständig slagsida är det faktum att också Sophie har sina synder och övertramp på samvetet, att också hon startar grälen.

Sophie är ett sällsynt fint exempel på hur lyckat det kan bli när ett spännande levnadsöde möter en riktigt god berättare. På köpet får läsaren en liten historielektion i hur livet kunde se ut i mitten av 1800-talet.

ERIKA RÖNNGÅRD

är det möjligt?

Han har inga svar på de frågorna.

Du är mycket hård mot dig själv i texten, du rannsakar dig själv, också ditt sätt att bygga upp din självkänsla genom att vara tjänstvillig. Är det något du tänkt på länge?

– Jag började tänka på det när jag skrev. Det är någonting som förvånat mig. Det har också att göra med min brors ärlighet: eftersom han varit ärlig mot mig så fanns det ingen annan möjlighet än att vara ärlig, inte ljuga, inte låta mig själv komma lättare undan. Jag har flera gånger upptäckt hur själva skrivprocessen leder mig fram

till insikter om mig själv. Jag har liksom darrat till av insikt. Men jag vill inte gå med på att kalla det terapi. Det handlar inte om det.

Känns det svårt att vara så personlig om sitt eget liv i offentligheten? Är du rädd nångång och tänker: "Vad har jag gjort?"

– Det finns stunder när jag är lite rädd. Kanske jag bara är naiv, men jag tänker inte att "nu är det en offentlig person som skriver det här". Medan jag skrev boken fanns det stunder då jag inte hade ord eller tid att skriva så som jag borde ha gjort. Då piskade min bror mig och sa att det är ju bara att skriva,

kom igen, gör det. Jag har inte märkt att min bror skulle ha haft något emot projektet eller ifrågsatt det, och det gör det givetvis mycket lättare. Vi har fört dialog om den bok som vuxit fram.

Jag ser ett ljus i boken, och det är den gemenskap du har med din bror. Vad innebär den här relationen för dig?

– Jag har ingen aning om vad jag ska svara på den frågan. Vad det innebär skiftar också. Ibland innebär relationen en stor jävla black om foten, ibland ett svallande hjärta som bara tar emot mig, ibland små stunder av irritation. Den innebär en förhoppning om en livslång relation med diskussion om broderskap och vänskap. Den innebär enorma rädslor över att hitta honom död en dag. Familjerelationer är så stora och så föränderliga. Än har jag inte nått kärnan av vår relation eller fått en känsla av att veta precis vad vi är för varandra.

"Det fanns ingen annan möjlighet än att vara ärlig, inte ljuga, inte låta mig själv komma lättare undan."

Uppslukad av begär

FILM

Tale of Tales

Regissör: Matteo Garrone
Skådespelare: Salma Hayek, Vincent Cassell, Toby Jones, John C Reilly

Den har kallats en saga för vuxna, denna färgsprakande visuellt närmast hyp-

notiska film, italienska regissören **Matteo Garrone**s engelskspråkiga debut. Garrone har dammat av Pentamerone, en av de första sagoböckerna, nedtecknad av poeten Giambattista Basile på 1600-talet. I filmen *Tale of Tales* vaknar tre av sagorna till liv och kopplas vagt samman till en besynnerligt barock historia.

Här har vi drottningen som är beredd att betala vilket pris som helst för att få känna ett liv växa i sig, kungen som låter en peti-

tess få oproportionerliga dimensioner på bekostnad av hans dotters välmående och den gamla kvinnan som i sin trånad efter ung-

dom och skönhet försakar den syster som står henne närmast.

Mönstret är det samma i alla tre berättelser: kärlek och begär som främst används för individens egna syften leder förr eller senare till olycka. Gränsen mellan kärlek och egenkärlek är ibland förödande tunn, vilket också huvudpersonerna bittert får erfara. Och här finns ingen nåd, inga nya chanser – det ligger liksom i sagans väsen att sensmo-

ralen blir tydligare så.

Mina tankar söker sig ständigt tillbaka till scenen då den i grund och botten goda kungen står på knä på sovrumsgolvet och matar den abnorma fluga han tagit under sina vingars skugga, tillräckligt medveten om det absurda i sitt verk för att skämmas inför andra, men likväl fullständigt hänförd och uppslukad av verklighetsflyktens distraktion.

CHRISTA MICKELSSON

Mixa och Matcha

FRÅGESPORT. Mixa och matcha dina kunskaper i Kyrkpressens frågesport. Vår tävlande den här veckan är Christina Dahlblom. Konstruerad av Jesper von Hertzen.

MEDTÄVLARE: CHRISTINA DAHLBLOM

Namn: Christina Dahlblom.
Ålder: 36.
Yrke och/eller titel: Företagare.
Hemort: Helsingfors.
Favoritmat och -dryck: Finns så mycket... Hemlagad mat och vitt vin.
Lyssnar helst på: Naturens ljud och glada barn.
Favoritidrottsgren och/eller -lag: Till exempel golf.
Rekommendera en bok! *The Happiness Advantage* av Shawn Achor.

Skulle vilja resa till: Thailand dit vi far nästan varje vinter.

Tråkigaste hemgörat: Dammsuga.

Slogan, motto eller ordspråk: Just Do It!

Min åsikt om frågesporter: De är skrämmande men roliga.

FRÅGESPORTSRESULTAT: 9/25

FINSKA PRESIDENTER & PÅSTÄENDE

a) Kallio	1) Förfinskade sitt namn som 15-åring
b) Svinhufvud	2) Smeknamn: Ukko-Pekka
c) Ståhlberg	3) Avled på Helsingfors järnvägsstation
d) Ahtisaari	4) Härstammade på fädernet från Norge
e) Paasikivi	5) "Skjutsades" av Lapporörelsen till ryska gränsen

Resultat: 1/5

SPECIFIK FÄRG & "VANLIG" FÄRG SOM LIGGER NÄRA

a) fuchsia	1) röd
b) sienna	2) pink
c) indigo	3) brun
d) teal	4) violett
e) cinnober	5) grön

Resultat: 1/5

KOMMUN & DJUR PÅ KOMMUNVAPNET

a) Heinola	1) lodjur
b) Kittilä	2) järv
c) Reso	3) häst
d) Äänekoski	4) trana
e) Kemi	5) lax

Resultat: 1/5

GRUNDÄMNET & LATINSKT NAMN

a) Järn	1) Argentum
b) Guld	2) Aurum
c) Silver	3) Ferrum
d) Kväve	4) Plumbum
e) Bly	5) Nitrogenium

Resultat: 5/5

RADIOKANALER & SLOGAN

a) Metro Helsinki	1) Paras sekoitus
b) Groove FM	2) Hit Music Only
c) Radio NRJ	3) Kuulostaa raikkaalta
d) The Voice	4) Hyvää fiilistä
e) Radio Aalto	5) Värikästä kultavaa

Resultat: 1/5

Svaren:
Finska presidenter & Påstämde: a-3, b-2, c-5, d-4, e-1
Specifik färg & "Vanlig" färg som ligger nära: a-2, b-3, c-4, d-5, e-1
Kommun & Djur på kommunvapnet: a-1, b-2, c-3, d-4, e-5
Grundämnen & Latinskt namn: a-3, b-2, c-1, d-5, e-4
Radiokanaler & Slogan: a-1, b-4, c-2, d-3, e-5

Hantverk & Hobby

Marlene's Interior - inred med stil

Vi erbjuder högklassig sömnad av textiler till hem och offentliga miljöer, passande Just Er stil. Brett urval av tygkolektioner, även mattor!

Ring eller sänd e-mail så kommer vi på besök, så väljer vi och planerar tillsammans.

www.marlenes.fi Bergvägen 3 | 68570 Larsmo | t. 050 3782 094

Välkommen till vår förnyade handarbetsaffär på Storgatan 17 i Jakobstad!

Vi finns även på nätet, www.frokenrosengren.com

MARKS *fröken Rosengren*

Öppet mån-fre 9.30 - 17 lö 10-14

www.optimaedu.fi **optima**

Inramning
glas & spegel

ONSDAGAR
kl.10-18

Nina tel: 050 3386225
nina@chicagowood.fi

Chicagowood Malax . Paxalvägen 39 . Övermalax

Kom och låt dig inspireras!

Hos oss hittar du massor med stickgarn och broderier!

Ulla-Brittass *Föreningar!* Boka ert eget besök hos oss!

må. 17-19 tis-ons 9.30-17 övriga tider enligt överensk.
050-516 7422 Karkmov. 366, Helsingby, www.ulla-brittass.fi

Erbjudanden på www.tritonets.fi

Yrkesfiskare och fritidsfiskare, se hit!

Vi saluför sjöfärdiga fiskenät, nätslingor, telnar och monterings-tillbehör till konkurrenskraftiga priser.

Besök vår webbsida www.tritonets.fi eller kom och bekanta er med vårt sortiment!

Gårdsbutiken öppen enligt överenskommelse.

Einarsgården
Näpnäsvägen 157, 64510 Näpnäs
Telefon: Patric 040 5027069 • Mari-Louise 040 8357569

UR EVANGELIET

”Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten.”

Läs mera i
Mark. 2:23–28

OM HELGEN

Befriade från trånga gränser

Tron på Kristus befriar oss från att grunda våra liv på egna gärningar, konventionella regler eller andras åsikter.

Kristus befriar oss från de trånga gränser som människorna sätter, men han binder sina efterföljare till sanningen och kärleken. Kristi kärlek är riktmarke för en kristen människas liv, handlingar och beslut.

RUNT KNUTEN

”Hur sången och rösten vårdar oss.”

Diakonikretsen onsdag 30.9 kl 13 i Svenska Hemmet i Tammerfors.

Längtar Du efter stillhet? Kom

på retreat till Snoan i höst!

- * Att leda och följa, biskop Björn Vikström 19-21.10
- * Andningens credo, retreat kring Gunnar Edmans texter&teologi, direktor Björn Wallén 20-22.11
- * I helgonens goda sällskap, prost Elsa Tenhonen och kantor Åsa Westerlund 30.10-1.11
- * Öppna dagar i advent, prost Elsa Tenhonen och kantor Åsa Westerlund 2-6.12

www.larkkulla.net, retreat@larkkulla.net, tel. 019-2757200

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Robin Norrbäck 044 027 0293, robin.norrbäck@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN KENT DANIELSSON

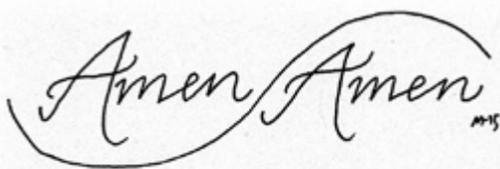

ILLUSTRATION: MARIA EKLUND

Berättelsen om när Amen bytte plats

AMEN SÄGER JAG.

Som en underskrift eller som ett starkt bifall. Amen kan även låta som ett sista eftertryckligt klubbslag efter ett långt möte: Amen, nu går vi hem. Det kan också ha betydelsen ”bravo”, ”sant”, ”jag instämmer”. Det betyder sannerligen, sa min mor när jag var liten. Och det har jag njöt mig med.

Så användes ordet i gamla testamentet.

Men när Jesus använder ordet byter det plats. Från sist till först. Han säger Amen Amen allra först och så fortsätter han ... ”och jag säger er”. Det är nu Amen byter plats. Jesus använder det inte längre ordet som en bekräftelse på vad han har sagt. Han avslutar inte liknelserna med ordet Amen. Han säger inte: ”Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten. Amen”

Vad är det som har hänt? Hur kommer det sig att Amen nu bytt plats? Jesus hade ju själv lärt sig det gammaltestamentliga sättet. Men det lämnar han. Varför?

DET HÄR SER JAG.

Ser att han står där. Ser människorna. Står i sig själv. ”De ord jag talar till eder talar jag icke av mig själv. Och gärningarna, dem gör Fadern, som bor i mig”. Han bottenar på den plats där han blir till. Är den plats som är paradiset. Är den plats där: ”Fadern älskar Sonen och visar honom allt.” Är liv. Är sanning. Är väg. I sig. I den världen står han. I den fullständiga, ordlösa kunskapen. I den kärleken. Och där finns inget annat att säga än: Amen, Amen, Amen.

Från den platsen vänder han sig. Från Sol. Från frihet. Från liv och liv övernog. Han vänder sig till mig och tystnaden är fylld, orden har liv, det outsägliga är närvarande. Dörren står på vid gavel. På den platsen vill jag vara. I mitt liv. I min andning. I min kropp.

Nu.

Här har Amen bytt plats.

Här vill jag. Gång på gång.

I Tystnadens övning.

I kroppens bön. Dagligen. Och hela tiden.

”Till den friheten har Kristus befriat oss. Stå därför fasta, och låt ingen lägga på er slavoket igen.”

Kent Danielsson är kyrkoherde i Jomala församling.

#bönetwitter

”Kom tystnad, kom ro. Kom liv övernog.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 1:10–17

ANDRA LÄSNINGEN
Gal. 5:22–26

EVANGELIUM
Mark. 7:5–13
eller Mark. 2:23–28

Adertonde söndagen efter pingst. Temat är ”En kristen människas frihet”.

PSALMFÖRSLAG

404, 431, 553, 188 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

I KLARSPRÅK

En **kontraktspastor** finns i varje prosteri. Kontraktspastorn väljs för sex år i taget bland kyrkoherdarna i prosteriet.

Kontraktspastorns uppgift är att hjälpa biskopen och domkapitlet med den kyrkliga förvaltningen i det egna prosteriet. Kontraktspastorn övervakar hur gudstjänsterna hålls och hur de kyrkliga förrätningarna sköts och främjar också i allmänhet det kyrkliga arbetet.

Källa: evl.fi

KALENDERN 25.9–1.10

DOMPROSTERIET

BORGÅ
LÖ 26.9 KL. 16: MARKUSEVANGELIET dramatiserat av Boris Salo i församlingshemmet. Ett drama om liv, glädje och nytt hopp, men också om sorg, död och det ofattbara. Kom och låt dig fascineras av Nya Testamentets äldsta beskrivning av Jesu liv! Frivillig avgift till Kyrkans Utlandshjälps insamling för flyktingkrisen i Europa. Servering.

SÖ 27.9 KL. 10: GUDSTJÄNST i Kullo kyrka, Lindberg, Helenelund
KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN Eisentraut-Söderström, Stråhlman, Söderström, Gunvor Flykts gudstjänstgrupp.

KL. 18: KVÄLLSMÄSSA OBS platsen! Lundagatans kapell, Runebergsgatan 5, vän 4, Wilén, Evening Mess, testund
KL. 18: BACH 330 ÅR-ORGELKONSERT I DOMKYRKAN Mikael Helenelund, Reidar Tolander, Minna Wesslund, Jarkko Yli-Annala presenterar ett tvärsnitt av J. S. Bachs mästerliga orgelproduktion. Program 10 € till förmån för Kyrkans Utlandshjälps flyktingarbete

ON 30.9 KL. 13: MÄSSA I TAIZÉ-STIL i Lundagatans kapell, Smeds, Helenelund

LAPTRÄSK

SÖ 27.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Karl af Hällström, Mia Aitokari
on 30.9 kl. 9.30: Vuxen-Barn i fh
on 30.9 kl. 13.15: Barnklängen i fh
to 1.10 kl. 14: Missionskretsen i fh, Carita Illman

LILJENDAL

SÖ 27.9 kl. 12: Högmässa
Ti 29.9 kl. 10-12: Vuxen-barn i Mariagården, Gina Nyholm
On 30.9 kl 14: Andakt i Servicehuset

LOVISA

Pensionärsföreningens utfärd: till Åbo svenska teater lö 26.9 kl 14
Gudstjänst: sö 27.9 kl 10 i kyrkan, Blom, S af Hällström
Pensionärsföreningen: ti 29.9 kl 13 i församlingssgården
Morgonkaffe: to 1.10 kl 9 i Tikva

PERNÄ

Café Mikael: fr 25.9 kl. 10-11.30, Jeannette Sjögård-Andersson, Maria Virtanen.
Taizémässa: sö 27.9 kl. 18.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski.
Konsert: on 30.9 kl. 19.00 i kyrkan med tenor Jussi Salonen och Matti Vaakanainen.

SIBBO

Sibbo kyrka: Sö kl 18 (obs! tiden) Taizémässa. Katja Korpi, Lauri Palin o kyrkokören. Övning av sångerna kl 17.30.

Kaffekören: Fre kl 10.30 Prästgården. Palin.

Närståendevårdarkaffe: Fre kl 13 Prästgården. Ann-Lis Biström, Milja Westerlund.

Barnmöte: Fre kl 17.30 Bykyrkan Tabor i Box. Ulla-Britt Granfelt-Lindqvist, Allan Lindqvist o Carita Furu.

Kyrkans Ungdoms lördagssamling: Lö kl 18 Prästgården. Patrik Frisk.

Diakonisyföreningen: Må kl 15 hos Rose-Maj Olander, Brobölev. 47.

Veckomässa på Linda: To 1.10 kl 14. Korpi.

Dansa ur ditt hjärta: 3.10 i Kyrkoby församlingshem. Anmälan senast 25.9; Westerlund 050 566 3690 el. milja.westerlund@evl.fi

Retreat: 16-18.10 på Nilsasgården med Stefan Djupsjöbacka. Anmälan senast 8.10; Kira Nyman 040 643 2363 el. kira.nyman@evl.fi eller Pastorexpeditionen 09 2391005 (vardagar 9-12).

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsfor-samlingar.fi/johannes

Fr 25.9 kl. 10-11.30: Knatterytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Wiklund.

kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.

Sö 27.9 kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Enlund. Kyrklunch med temat ”Frågor och svar om flyktingar”.

kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Westerlund, Heikel-Nyberg, Almqvist. Chorus Sanctae Ceciliae medverkar. Församlingen avtackar övervakmästare Bo Ekman vid kyrkkaffet.

kl. 15: Gudstjänst i Folkhälsans seniorhus. Heikel-Nyberg, Almqvist.

Må 28.9 kl. 10-11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Wiklund.

kl. 11-12: Cellverksamhet ”Guds närvaro i vår samvaro” i S:t Jacob. Gertrud Strandén.

Ti 29.9 kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Sixten Enlund.

kl. 17: Ärligt om tro. I Johanneskyrkans krypta. Lindström.

kl. 18: Mikaelivesper i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Enlund.
On 30.9 kl. 14-15.30: Diakoniträffen i S:t Jacobs församlingssal. Carl-Axel Palmgren ”Diakoni i 1930 talets Norra svenska församling”. Saalenius.

kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist, Enlund. Tomas Vokalensemble medverkar.

To 1.10

kl. 19: Regnbågscafé. Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Tomas Ray.

Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.

”Fötterna på jorden och huvudet i himlen? - att leva ut sin tro”: Tyst retreat på Snoan 6-8.11.2015. Mera information: Maria Repo-Rostedt, tel. (09) 23407738, 050-577 39 95 eller e-post: maria.repo-rostedt@evl.fi

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3

Lö 26.9 kl. 10-10.45: Klapp & klang (9 mån-4 år med vuxen) med Daniela Strömsholm (2 vän). Ingen anm.

Lö 26.9 kl. 10-12: höstpysel (2 vän). Kom med hela familjen, med en kompis eller på egen hand. Församlingens hjälpledare finns på plats för att hjälpa till när det behövs. Frivillig serverings- och materialavgift. Ingen anm.

Lö 26.9 kl. 12.30-14: Kaffe på plattan utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder också möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund. Du är också välkommen att hjälpa till. Vi behöver dig som vill bjuda in människor som går förbi, dig som vill servera kaffe och dig som vill samtala och be för människor. Arr. Matteus församling och Vartiokylän seurakunta.

Lö 26.9 kl. 18: Konsert med Mrs. Bighill Singers. Den finlands-svenska sånggruppen Mrs. Bighill Singers ger en konsert i Matteuskyrkan. Gruppen sjunger modern gospel på svenska. Bland låtarna finns bekanta klassiker, amerikansk gospel översatt till svenska och alldeles nyskrivet material. Den här konserten vill du inte missa. Fritt inträde, programblad 5€.

Sö 27.9 kl. 12: goscelpässa, Forsén, Sundroos. Välkommen på goscelpässa med temat frihet. Vi firar nattvard tillsammans och sjunger och lyssnar till både välkända och nya sånger. För musiken svarar Mrs. Bighill Singers. Kom med och dela gemenskapen! Kyrkkaffe.

Må 28.9 kl. 18-20.30: kvinnor mitt i livet (2 vän).

Ti 29.9 kl. 18.30-20.30: kyrkokören övar i Matteussalen, Mimi Sundroos.

On 30.9 kl. 8.30-9: morgonmässa, Rönberg. Varje vecka i Matteuskyrkan.

On 30.9 kl. 18: MU-mässa, Matteus Ungdom -mässa, Hallvar. En kort mässa med bönevandring, kyrkfika efteråt.

On 30.9 kl. 18-19: Roströsten samlas i Matteuskyrkan, 2 vän. Mera info: Mimi Sundroos, 040-584 0296.

To 1.10 kl. 11-12.30: Sällskapsgrupp, en mötesplats för seniorer. Gruppen leds av Karola Forstén och samlas varannan vecka (jämna veckor). Vi samlas, utbyter

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 25.9 Ylva Perera, Åbo **Lö 26.9** 8.53 Familjeandakt. Catarina Olin berättar om kyrkmössen (del 2/10) **Må 28.9** Carolin Ahlvik-Harju, Åbo (repris från 24.6.2014) **Ti 29.9** Rasmus F. Forsman, Borgå **Ons 30.9** Aktuellt. Hedvig Långbacka, Helsingfors **To 1.10** Kaikka Växby, Vanda.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 25.9 Psaltarens poesi. Uppläsare: Vivi-Ann Rehnström (repris från 21.5.2003) **Lö 26.9** 17.58 Ett ord inför helgen, Kyrksläatts kyrka. **Sö 27.9** Martin Fagerudd, Vanda **Må 28.9** Gunilla Lindvik, Borgå (repris från 31.1.2013) **Ti 29.9** Jan Edström, Esbo **Ons 30.9** Benita Ahlnäs, Borgå **To 1.10** Bibelstudium över Uppenbarelseboken med Stig-Olof Fernström.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 27.9 Jazzinspirerad högmässa med Kyrksläatts svenska församling. Predikant och liturg: Lars-Henrik Höglund. Kantor: Susan Joki. Sång och musik: Susann Joki, Hanu Björkqvist och Alvi Leppälä. Textläsare och förebedjare: Gunnell Hellström och Carl-Johan Kajanti. Nattvardsassistent: Ann Lönnberg.

VEGA

MISSION RASEBORG

Ekenäs bjuder till missionsdag

Söndagen den 18.10 välkomnar Ekenäsnejdens svenska församling alla missionsvänner till gemensam missionsdag i Ekenäs. Dagen inleds med högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka. Efter högmässan serveras soppa och kaffe i församlingshemmet där **Tomas Ray**, stiftsrekeraren för mission och internationellt arbete, festtalar om "Trender inom mission".

Anmälningar till serveringen tas emot senast onsdag 14.10, ring pastorskansliet på numret 019-2411060, måndag-fredag kl. 9-13.

tankar och erfarenheter och diskuterar kring ett tema. Träffarnas innehåll formas enligt deltagarnas önskemål. Mera info: Emma Lunabba, 044-788 3696. Arr. Folkhälsan, Matteus församling och SFV Bildning.

To 1.10 kl. 12-14: Handarbetsgruppen, Riitakorpi.

RETREAT:

Kom med på retreat! Matteus församling ordnar en retreat för sina församlingsmedlemmar på retreatgården Snoan i Lappvik, Hangö 23-25 oktober 2015. Retreaten inleds kl.18.30 på fredag kväll och avslutas kl.16 på söndag. Temat är: Lyssna i stillheten. Retreatledare är kyrkoherde Stefan Forsén. Anmäl till församlingens kansli senast onsdag 12.10 före kl.14 per mail matteus.fors@evl.fi eller per tfn 09 2340 7300. Meddela vid anmälan om du behöver skjuts så ordnar vi med samåkning. Retreaten kostar 100 euro. Vid behov kan församlingen bevilja bidrag. Ta med lakan och handduk. Det går också att hyra dem för 8 euro från Snoan. För mer information kontakta Cecilia Forsén 050 380 3976.

PETRUS

www.petrusforsamling.net

Fr 25.9:

- kl. 10 **Musiklek:** i Haga, Vesperv. 12 A. Musiklek för 0-4 åringar med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås. Ledare Sussi Isaksson.

Sö 27.9:

- kl. 10 **Högmässa:** i Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Sandell, Martina Brunell.

- kl. 10 **Högmässa:** i Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Norkko, Ahlberg.

- kl. 15.30 **Puls-gudstjänst:** i Petruscentret, Vesperv. 12 A. Barnkyrka för barnen.

Må 28.9:

kl. 18 **Bibelträff:** i Hagasalen, Vesperv. 12 A (Obs, avvikande plats). Kolosserbrevet. Sandell.

Ti 29.9:

- kl. 10 **Musiklek:** i Malms kyrka, Kommunvalv. 1. Musiklek för 0-4 åringar med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås. Ledare Sussi Isaksson.

- kl. 10 **Babyrytmik:** i Hagasalen, Vesperv. 12 A. Musiklekstund för alla bebisar mellan 0-1 med förälder. Efter sångstunden kan man fortsätta umgås på café Torpet. Ledare Liisa Ahlberg.

On 30.9:

- kl. 14.30 **Petrus barnkör:** i Hagasalen, Vesperv. 12 A. Alla barn från 5 år uppåt varmt välkomna! Ledare Liisa Ahlberg.

- kl. 18 **Bönegrupp:** på Torpet, Köpingsv. 48. Ledare Camilla Norkko.

To 1.10:

- kl. 9.45 **Musiklek:** i Munkshöjens församlingshem, Raumov. 3. Musiklek för 0-4 åringar med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås. Ledare Sussi Isaksson.

- kl. 10 **Öppet hus och diakoni:** på Torpet, Köpingsvägen 48. Kl. 10-14 utdelning av donerat bröd, möjlighet till enskilt samtal och bön. Välkommen! Ledare diakonissan Nina Nybergh.

- kl. 18 **Keswickmöte:** i Södra Haga kyrka, Vesperv. 12 A. Start med servering, därefter möte "Död och liv". Talare Hans Lindholm.

Keswick 2015: i Södra Haga kyrka, Vesperv. 12. 1-3 oktober. To kl. 18 servering och möte "Död och liv". Fr kl. 18 "Se Guds Lamm".

Lö kl. 17 "Jesu vittnen" och kl. 19 "Makten och härligheten". Talare Hans Lindholm.

Alpha: ett tillfälle att utforska meningen med livet och tron på ett enkelt och givande sätt. Start 8.10 på Café Torpet. Info och anmälan på www.petrusforsamling.net. Välkommen med!

HELINGFORS PROSTERI

Tomasmässa i Johanneskyrkan: tisdag 6.10 kl.18.00. "Ånglarnas dag". Stefan Salonen predikar och Ulf Skogström är liturg. Bo Ekman är speaker. Anders Ekberg musiker. Obs! Klockslaget. Möjlighet till bikt kl.17.30. Efter mässan téstund.

HÖSTEN 2015 i Centralen för församlingsarbete/Handikappdiakonin.

Utfärder:

Tisd d 29.9. Utfärd till Tusby med Onnela och Tiilikanonja lägergård samt Träskända konstmuseum, utställningen om Aino Sibeliuss. Start kl. 10.30 från Kiasma med handikappvänlig transport. Lunch på Onnela i Tusby, kaffe på Tiilikanonja. Kl. 15.15 besök på konstmuseet.

Afärd ca kl. 16.30. Tillbaka vid Kiasma ca kl. 17.30

I avgiften 20 €, ingår resor, lunch, kaffe, inträde, guide. Anmälningar senast 18.9. till Kristina Jansson-Saarela, tfn 09 2340 2540.

Grupper:

Träffar för funktionshindrade och andra intresserade hålles på Församlingarnas hus, 3 linjen 22, 4 vån (r Silvennoinen).

Tisd d 20.10 kl. 13-15 Temat: "Skapelsen".

Tisd d 17.11. kl. 13-15. Temat: "Paradiset".

Tisd d 8.12. kl. 13-15 Temat: Bibliska personer. Vi tar emot advent. Vi delar med oss av tankar och erfarenheter genom skapande verksamhet. Kaffe/te, andakt.

Ansvariga, Ulla Gripenberg, Kristina Jansson-Saarela

Övrigt:

Sönd d 25.10 Bokmässan där Kristina Jansson-Saarela intervjuar Lena Helgesson och Cristina Lång om deras böcker, "Cp barnet, kampen-sorgen-glädje" (Helgesson), "Våga släppa taget" (Lång). Plats: Mässcentrum i Böle, Fontana Medias monter.

KESWICK 2015: Möten för det andliga livets fördjupande 1-3 oktober i Södra Haga kyrka Vesperv.12, 3 vån. Start fredag 1.10 kl.18. OBS tiden! Tema: Uppenbarelseboken - Livets bok. Gästtalare samarbetsprästen Hans Lindholm Uppsala.

DEJOUR FÖR SAMTALSTJÄNST: Känner du för att jobba för en givande viktig medmänsklig insats? För nya samtalstjänstdejourer inleds en kurs i oktober 2015 i Helsingfors. Kursen omfattar 30 timmar och den ger en mångsidig bakgrund för att bemöta personer som ringer till Samtalstjänst. Via kursen kan man också gå vidare till fortbildning för att svara på meddelanden i nätjournen eller på brevjournalens brev. Föreläsning medlemskap förutsätts samt en förmåga att lyssna.

För urval till kursen vänligen kontakta tf verksamhetsledaren Astrid Nurmivaara tfn 050-3800660 eller e-post: astrid.nurmivaara@evl.fi

Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072)

varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen <http://evl.fi/natjour>

Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

KAMPENS KAPELL:

är öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18. Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

So 27.9. um 11 Uhr: Gottesdienst (Panzig/Müller-Liebenau)

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Lö 26.9. Konfirmation av Mata-skår 3-skriftskolan: Esbo domkyrka kl. 10. von Martens, Jäntti, Malmgren.

Sö 27.9. Esbo domkyrka kl. 12.15. Ahlbeck, Malmgren. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Karabacka kapell kl. 10. Jäntti, Bengts. Kyrkkaffe.

Mattby kapell kl. 10.30. Ertman, Malmgren. Kyrkkaffe/saft.

Veckomässa: Söndrik kapell on 30.9 kl. 13, von Martens, Kronlund. Kyrkkaffe.

Braskväll för kvinnor: Mataskär, internatet, Mataskär. 3, to 24.9 kl. 18.30, Ahlbeck. Assi Weber berättar om Mariablomster och legenderna bakom några blomsters namn. Kvällste.

Bönekvarten och samtal om kristen andlighet i Olars kyrka 29.9 och Tro och Liv i Sökö kapell 1.10 är inbiberade.

Sorgegrupp: Olars kyrka, svenska sidan, on 30.9 kl. 19, Kanckos.

Skriftskolan 2016: mer info på www.esboforsamlingar.fi/skriftskola och i det brev som vecka 40 postas till alla församlingsmedlemmar som är födda år 2001.

Elektronisk anmälan 12-31.10. Föräldrainsformation i Esbo domkyrkas församlingsgård, Kyrkstr. 2, må 5.10 kl. 18.

Kretsar för seniorer & daglediga kl. 13-15: Köklax kapell ti 29.9, Karabacka kapell to 1.10.

Öppen mottagning: Kyrktian, Kyrkog. 10, fr.o.m. 1.10 varje må och to kl. 10-12. Diakoniarbetare på plats, man kan komma in i olika ärenden, beställa längre tid till själavård, för utredning av ekonomiska bekymmer m.m.

GRANKULLA

To 24.9 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet.

Sö 27.9 kl. 12 Högmässa: Carola Tonberg-Skogström, Anne Hätönen. Kaffe i nedre salen.

Må 28.9 kl. 18 Ungdomsgudstjänst: Marlen Talus-Puzesh, Anne Hätönen.

Kl. 19 Efterfestkaffe: i Klubb 97.

Ti 29.9 kl. 9.30 Familjelyktan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Barbro Smeds.

Kl. 9.30-11 Diakonimottagning: och brötdelning.

Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos.

Kl. 18 Damkören Grazia: i övre salen.

On 30.9 Kl. 13.30 Kyrkosyören: i övre brasrummet.

Kl. 16 Ledarutbildning åk 2: i Klubb 97.

To 1.10 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet.

Kl. 18.30 Bibelkväll i Sebastos: Carola Tonberg-Skogström.

MIN VÅG?

Tyst retreat: ordnas av Grankulla svenska församling på Hepo-niemi retreatgård i Karis-Lojo 16-18.10.2015. Retreatledare Karin Strandberg, retreatpräst Carola Tonberg-Skogström.

Pris 80 € för egna församlingsmedlemmar, 160 € för andra, + gemensam transport 10 €. Ekonomiskt stöd kan sökas hos Snoans vänner r.f. 050 380 3976.

Anmälan senast 5.10 till församlingens (kansli 09) 5123722.

KYRKSÄTT

Jazzinspirerad högmässa: sö 27.9 kl. 12 i Kyrksläatts kyrka. Lars-Henrik Höglund. Medverkande Alvi Leppälä, saxofon, Hannu Brännmalmen, Kornv. 10.

Barnens kyrkstund: to. 1.10 kl. 9.30 i församlingens dag klubb i Brännmalmen, Kornv. 10.

Mikaelidagen 4.10: Vi firar dagklubbssverksamheten 70 år och pensionärernas kyrkogångs-söndag. Festmässa med drama och sång i Helsing kyrka S:t Lars kl.10. Efteråt blir det lunch och allsång med Recku Retfort i Helsing skola. Lunchen kostar 5€/person och 10€/familj.

Musikandakt: i Helsing kyrka S:t Lars ons 7.10 kl. 18 med Sufira: Sofia Lindroos, sopran och blockflöjt, Eira Karlsson mezzosopran samt Susanna Tollet, alt och blockflöjt.

Höstlovskul: för barn i förskolan och i åk 1-6 i Bagarstugan, Kurirvägen 1, 15-16.10 kl.8.30-16.30. Vi leker, spelar, pysslar och åter tillsammans. På fredagen kommer vi att göra en utfärd. Pris 25€. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Höstlovstjänst: 16.10 för barn och familjer till äventyrsbadet Caribia i Åbo, start kl. 9 från Helsing kyrkas parkering, Kyrkovägen 45. Föreläsningen står för transporten men inträdesavgiften till Caribia betalar var och en själva. Anmälningar senast 1.10 till alexandra.blomqvist@evl.fi.

Rantala, Paula Sirén. Vi tackar Paula Hendry och dricker kaffe med henne!

VANDA

Diakoni 100-års jubileums utställning: i Dixi centrum, Vanda info, är öppen fram till den 2.10.2015

Högmässa: sö. 27.9 kl 10 i Helsing kyrka S:t Lars. K. Andersson och A. Ekberg

Högmässa: sö. 27.9 kl 12 i S:t Martins kapell. K. Andersson och A. Ekberg

ViAnda-kören: övar ons. 30.9 kl. 12-14 på Helsinggård, Konungsv. 2.

Ungdomskväll: ons. 30.9 kl 18 i Bagarstugan, Kurirvägen 1.

Barnens kyrkstund: to. 1.10 kl. 9.30 i församlingens dag klubb i Brännmalmen, Kornv. 10.

Mikaelidagen 4.10: Vi firar dagklubbssverksamheten 70 år och pensionärernas kyrkogångs-söndag. Festmässa med drama och sång i Helsing kyrka S:t Lars kl.10. Efteråt blir det lunch och allsång med Recku Retfort i Helsing skola. Lunchen kostar 5€/person och 10€/familj.

Musikandakt: i Helsing kyrka S:t Lars ons 7.10 kl. 18 med Sufira: Sofia Lindroos, sopran och blockflöjt, Eira Karlsson mezzosopran samt Susanna Tollet, alt och blockflöjt.

Höstlovskul: för barn i förskolan och i åk 1-6 i Bagarstugan, Kurirvägen 1, 15-16.10 kl.8.30-16.30. Vi leker, spelar,

MUSIK MATTEUS

Gospel, barn och klassiskt

I Matteus församling har musiker – en sytt ihop en varierande helhet in – för hösten.

– Personligen önskar jag ge utrymme åt olika typer av musik. Trots min klassiska bakgrund anser jag att det bör finnas möjlighet till olika musikaliska uttryck i en församling, sä-

ger **Marianne Sundroos**, kantor i Matteus församling.

Under helgen 26–27.9 kan man höra Mrs BigHill Singers i Matteuskyrkan, klockan 18 på lördag med egen konsert och klockan 12 på söndag i en gospelmässa.

Söndag 3.10 blir det sedan Mässa för stora och små med barnkör i Matteuskyrkan klockan 12.

Söndag 11.10 blir det klassiskt i

form av Schuberts Deutsche Messe i svensk översättning av Essi Sandell i Matteuskyrkan kl 12.

– Personligen är jag glad alltid då någon vågar ens smaka på lite nya musikaliska rätter. Herren talar till oss på olika språk. En del väljer att lyssna till ett språk, andra gillar höra och tala flera, säger Sundroos.

30.09 & 01.10: Anmälningar till skriftskola kl. 16.00–19.00 i S:t Görans församlingshem.

01.10 Lunchmässa: kl. 11.30 i S:t Görans, M P, G K.

Sopplunch: kl. 12 i församlingshemmet, pris 5€. **Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.**

SUND-VÄRDÖ

Söndag 27.9 kl. 11.00: Gudstjänst i Sunds kyrka. Eva Williams, Emma Lindström.

<http://sund-var doforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 24/9 13.00: Molpe missionskyrka i Bykyrkan.

Fre 25/9 19.00: Karasamling i Församlingshemmet, gäst Kaj Kanto.

Sö 27/9 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Cay-Håkan Englund, Heidi Blomqvist

Ti 29/9 13.00: Vänstugan i Församlingshemmet.

Ti 29/9 18.00: Alphakurs på Strandhyddan.

On 30/9 13.00: Harrström sjömansmissionskyrka i Andelsbankens klubblok.

To 1/10 19.00: Kyrkokörsövning i Församlingshemmet. Övning varje vecka. Gamla och nya sångare välkomna!

KRISTINESTAD

kristinestadssvenska församling. fi

Internationell afton: fr 25.9 kl 19 i K-stads förs.hem, Norrback m.fi

Församlingsafton: lö 26.9 kl 19 i L:fjärds kyrksal. "Guds ledning i min vardag", Gunilla Teir, Nilsson, m.fi, servering.

Högmässa: sö 27.9 kl 10 i L:fjärd, Saarinens, Martikainen. Kl 12 högmässa i K:stad, Saarinens, Nilsson

Möte: sö 27.9 kl 14 i Skaftung bykyrka, Saarinens, Bror-Erik Wikström, Britt-Marie och Gun-Helen Andtfolk

Bibelsamtal: sö 27.9 kl 18 i L:fjärds förs.hem, Saarinens

Föräldra-barngrupp: ti 29.9 kl 10.30 startar i Sideby diakoniansli

Pensionärsamling: ti 1.10 obs tiden kl 11 i Sideby, Saarinens, Nilsson. Transport ordnas kl 10.30 från Omossa-Transjö-Sideby, kl 10.20 Henriksdal-Långfors-Sideby

Bibelstudium: to 1.10 kl 19 i L:fjärds förs.hem

Kyrkokören övar: to 1.10 kl 19 i L:fjärds förs.hem

NÄRPES
www.narpesforsamling.fi

Närpes
To 24.9 kl 18: Skriftskolans Närpes föräldrasamling i kyrkan, Sundqvist, Sjölander.

Fr 25.9 kl 13: Måla barn hjärtat – akvarellmålning och samtal, Strömbäck. Vi målar efter en berättelse, dikt eller bön. Inga förkunskaper behövs. Ta med egna färger och papper.

Lö 26.9 kl 18: Skördefest i Norrnäs bönehus. Föreläsning o servering fr. kl 18. Tal av Cay-Håkan Englund, Familjekören, K.Sjöbacka, "På uppdrag i storstan" A. o L.Enlund.

Lö 26.9 kl 18: Aftonmusik i S:ta Maria, S. Lindén.

Sö 27.9 kl 18: Förbön och lovsång i kyrkan, Daniel Norrback, G.Lindén, Bäck, A.Jakobsson.

Må 28.9 kl 13: Handarbetsgruppen startar i Ö.Yttermark bönehus.

Övermark
Sö 27.9 kl 10: Gudstjänst Sundqvist, Wikstedt.

Må 28.9 kl 13: Sömmöte i förs.hemmet, Bäck.

On 30.9 kl 13: Pensionärsamling i förs.hemmet. Gäst: Carl-Johan Nylund, tema: "Havet och livet", Lassus, Bäck, Wikstedt.

Pörtom
Lö 26.9 kl 9.30-12: Kvinnofrukost på Pörteborg.

Sö 27.9 kl 14: Högmässa Sundqvist, Wikstedt.

To 1.10 kl 13: Pensionärsamling i förs.hemmet. Tema: "Flyktingar" Ingvesgård, G.Lindén, Sundqvist, Bäck.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr 25.9 kl 13: Träffpunkten i församlingshemmet, Englund, Brunell.

Sö 27.9 kl 14: Gudstjänst med inskrivning till skriftskolan, Englund, Brunell. Tema: "En kristen människas frihet"

Må 28.9 kl 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Må 28.9 kl 13: Minior i församlingshemmet.

Må 28.9 kl 15: Junior i församlingshemmet.

Ti 29.9 kl 18: Alpha-kurs på Strandhyddan i Molpe.

KORSKOLM

Högmässa: sö kl 10 i kyrkan. Knat-temässa kl 12 i Smedsby förs.gård med deltagande av söndagsskolan. Ta med en peng till kollekten eller en använd leksak du vill ge vidare åt barn som behöver, Lindblom o. Nordqvist-Källström.

Karagruppen: träffas 30.9 kl 14-16 i Smedsby förs.gård ingång E, temat ISIS???

Samling varannan onsd. jämna veckor, kring olika teman. Välkommen med!

KVEVLAX

Högmässa med skördetacksägelse: sö kl 10, Snellman, Vidjeskog.

Söndagsskola i Kuni bönehus: sö kl 10.30.

Ekumenisk bön: må kl 9 i Krubban.

Bollspel för pojkar: ti kl 18-19.30 i Kuni gymnastiksal.

MALAX

Gudstjänst: sö 27.9 kl 10 i kyrkan. Norrback, Brunell.

Träffpunkt Socken: Onsdagar kl 10-14 för vuxna daglediga i Malax med omnejd. Vi umgås kring hälsofrämjande program och blir serverade varm sopplunch och kaffe för 3 euro. Loppis.

PETALAX

Familjeklubben startar: to 24.9 kl. 10 i prästgården. Ingång från Thorshagavägen. Norrgård.

Gudstjänst: sö 27.9 kl. 11. Björklund, Brunell. Inskrivning till skriftskolan.

Minior startar: ti 29.9 kl. 13 i prästgården. Ingång från Thorshagavägen. Norrgård

Alphakurs: ti 29.9 kl. 18 vid Strandhyddan i Molpe, tillsammans med Bergö och Korsnäs församlingar.

Missionskyrkanens utflykt: on 30.9, start kl. 11 från församlingshemmet. Vi besöker "handarbetsvännernas paradiset" i Päntäne, Kauhajoki. Lunch på Pitkätuupa i Haukko, Jurva. Anmälan till Maj-Lis Sjöberg 050-5667875 / 06-3470367 eller Heddy Norrgård 050-4420994.

Öppet hus för ungdomar startar: on 30.9 kl. 19 i stora salen, prästgården. Ingång från Thorshagavägen. Vid de två första tillfällena planerar vi höstens program! Björklund.

Junior startar to 1.10 kl. 15 i prästgården. Ingång från Thorshagavägen. Norrgård.

REPLÖT

Gudstjänst: Replot sö kl. 10. Kaski, Nygård, pred. av Gösta Sundelin.

Högmässa: Björkö kl. 12:30. Kaski, Nygård, pred. av Gösta Sundelin.

Diakonisyföreningen: startar höstens verksamhet ti 29.9 kl. 13 i Replot försh. Alla hjärtligt välkomna!

SOLF

Högmässa: sö kl. 10, Ann-Mari Audas-Willman, Karolin och Michael Wargh, koralkören. Välsignelse av kantor Karolin Wargh. Kyrkkaffe. Kollekt till Kyrkans utlandshjälp flyktigarbete.

Missionsvännerna: on kl. 13.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Kärnträff-temafrukost för kvinnor: lö 26.9 kl 9.30 i stora församl.salen, Skolhusg. 28. Solveig Mikkonen: Den minsta lutherska kyrkan i världen. Pris: 7€.

Högmässa: sö kl 13 Sandin, Andersson. Diakonins söndag. Skriv- o tecken-språkstolkad. Kyrkkaffe.

Morgonbön: to 1.10 kl 9 Nord, Andersson.

BRÄNDÖ KYRKA
SUNDÖ SERVICE: at 1 pm David Oliver.

DRÄGNÄSBÄCKS KYRKA
Motionsgudstjänst: sö kl 11. Inleds med andakt kl 11 i kyrkan. Jern o andakt kl 11 i Gerby församlingshem, Hänninen. Längre rutt (8km från kyrkan), kortare rutt (4km från Gerby förs.hem). Ta med egen matsäck. Gå, spring, cykla.

SUNDOM KYRKA
Kvällsmässa o litteraturkväll: sö kl 18 Lindblom, Monica Heikius, Stefan Sturla Sigurjónsson, Sundomkören. Tema: Fredrika Runeberg.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

To kl 15.30-16.30: Musikverkstad för barn, terminsstart i församlingshemmet, Ravall, Häger. För barn i lågstadietåldern som tycker om att spela något instrument. Vi lär oss ackompanjera barnkörens sånger.

-kl 17-18: GloriEss terminsstart i församlingshemmet, Ravall.

-kl 17.15: PoP-klubben, grupp för barn i åk 1-3, startar i Fyren, Björkman.

-kl 19-20: Tweenies, grupp för barn i åk 4-6, startar i Fyren, Björkman.

-kl 19: Torsdagsskolan för åk 6-7 startar i Punsar bönehus.

-kl 19: Samling för alla som är intresserade av att ställa upp som parkeringsvakt vid något tillfälle. Achreniussalen.

Fr kl 14: Pensionärskör och musikupplägg i Essehemmet, Ravall.

-kl 20: Ungdomssamling i Fyren, Björkman.

Sö kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Granlund, Gunell. Textläsare: Birgitta Lind, dörrvärdar: Lappfors.

-kl 11: Söndagsskolstart i Bäckby skola.

-kl 14: Sammankomst i Punsar bönehus.

-kl 18: Kvällsmöte för alla åldrar i församlingshemmet. Tommy Johansson, tema: "Jesus". Program för barnen, servering.

JAKOBSTAD

Lö 18: Ekumenisk tvåspråkig kvinnokväll i FC. Tema: "Våga!". Gäst: Göta Åberg, Sverige.

Tolkning till finska och engelska. Servering. Arr.: Kvinnor från olika församlingar i nejden.

Sö 12: Högmässa i kyrkan, Turpeinen, Åstrand, Borgmästars, sång Anna-Karin Johansson, piano Matilda Wikström.

15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Kurt Hellstrand.

17: Fokus i FC, Mats Björklund.

Ti 13: Tisdagssamling på Station I, Kurt Cederberg.

On 13.30: Kyrkostrands missionskyrka i Kyrkostrands förs.hem.

18: U-klubben i Vestanlidgården. Gäst: Omsorgspräst Ben Thilman.

To 10-12: Församlingskansliet öppet.

13.30: Missionskyrka i FC.

KÖRER I FÖRSAMLINGEN

– **Må 19:** Jacob Gospel i FC.

– **Ti 11:** Vestanlidgårdens strängband i Vestanlidgården.

– **On 15:** Barnkören för årk 1-5 i FC.

– **On 18:** Kyrkokören i FC.

– **On 19.30:** Gloriakören i Jakobstads kyrka.

– **To 14:** Barnkören för årk 1-5 i Kyrkostrands förs.hem.

– **To 15:** Barnkören för årk 1-5 i Vestanlidgården.

– **To 18:** Nådens Vind i FC. Övar jämna veckor.

– **Fr 13.15:** Barnkören för årk 1-5 i Bonäs förs.stuga.

– **Fr 19:** Cantate ungdomskör i FC.

KRONOBY

Sportdax: fr 25.9 kl 19.30 börjar i idr.h.

Musikkafé Lyktan, 30 årsjubileum: lö 26.9 kl 20.00-24.00

Gudstjänst: sö 27.9 kl 10.00, khden, kantor, Kronoby Sångkör, ledare Tobias Elfving. Skördetacksägelse

Prosteriets gemenskapsdag för personer med psykisk ohälsa: fr 2.10 kl 10.00-13.00 i Jakobstads förs.center. Anm till Helena Ekman 0403100422 senast 25.9

Söndagsskolorna: sö 27.9 10.00 i fh. Torgare, Päräs byahem, Söderby bönehus börjar 11.10 kl 11.00 samt Merjärvi byahem 18.10 (Merjärvi anm till Maja Sandbäck)

LARSMO

Fre 25.9 kl. 20 Ungdomssamling: i Xodus. Kvällens gäst är Marko Sjöblom.

Sö 27.9 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Wiklund, sång av Helga Gäddnäs och Jemine Björklund. Sommarskriftskolan 2016 inleds med information åt konfirmander och deras föräldrar efter gudstjänsten.

To 1.10 kl. 18 Nattvard vid Sandlunden: Sjöblom, Wiklund.

NEDERVETIL

Barnkören: to 24.9 kl. 17.00 i fh.

Öppet hus: to 24.9 kl. 17.30 i fh, åk 4-6.

Högmässa: sö 27.9 kl. 10.00, Östman, Smedjebacka, sång av familjen Ståhl.

Gemenskapskväll: sö 27.9 kl. 18.00 i fh, Albert Häggblom, Eivor och Nisse Johansson.

Pensionärskören övar: ti 29.9 kl. 12.15 i fh.

Pensionärsamling: ti 29.9 kl. 13.00 i fh,

Peter Kankkonen, pensionärskören.
Andliga önskesånger: on 30.9 kl. 13.00 i fh, syföreningen startar.

NYKARLEBY

Su 27.9 klo 17 Seurakuntailla: Uudenkaarlepyyn seurakuntakoti, Niini ja Markku Paukku, Sandvik, Lönnqvist

NYKARLEBY
Fr kl 19 Lettlandsafton: fh, "Fem bröd o två fiskar", M Edman, lettisk servering

Lö kl 17 Taco- o filmkväll för barnfamiljer: fh. Anmäl om mat senast fre kl 15 till 050-4338353. Pris 5 €/pers, 20 e/familj. Kl 18 film "Den otroliga vandrigen"

Må kl 9 Lövkrutningstako: gravgården

kl 18 Kenyaission: fh, sångafton, Britt-Mari & Gun-Helen Andtfolk

Ti kl 13 Missionskyrka: fh. Gamla och nya välkomna.

-kl 19 Cellgrupp: fh, bibelstudier o samtal i smågrupper varannan vecka

MUNSALA
Sö kl 10 Högmässa med kaplansinstallation: Ulf Sundstén, Hans Häggblom, Sandvik, Lilius, Cantare o projektören. Kyrkkaffe i fh.

-kl 14 Högmässa: Pensala bönehus, Sundstén, Lilius

On kl 19 Konsert: kyrkan, Birgers Ragtime Band, Charlotta Kerbs. Programblad 10 €.

Tornagentdag 12.10 kl 11-13: prästg, försk. –åk 3. Äldre barn kan hjälpa till. Anmäl senast 5.10: Sandra, tfn 040 1470123.

JEPPÖ
Sö kl 10 Gudstjänst: Kuni, Lönnqvist

Ti kl 17.30 Juniorstart: fh. Taxi kl 16.50 Pensala Uf, Cafe Funkis kl 17

-kl 18 Bibelsits: fh

To kl 13 Missionsmöte: böneh., varje tors om ej annat anges i KP

PEDERSÖRE

Talko: To 18 i Missionsstugan

Ungdomskväll: Fr 20 i Lyjo, Purmo (Ingen samling i Bennäs)

Högmässa: sö 10 med nattvard i kyrkan, Kyrkokören, Erikson, Sandstedt-Granvik, textläsare Yvonne Löf, dörrvärdar Löf, prosteriets gemenskapsdag för utvecklingsstörd deltar

Söndagsskolstartar: 10 i Lövä bönehus, 10.30 i Forsby bykyrka och Kälby bönehus

Sammankomster i Flyngängens bönehus: Stig Lampinen, tolkning, radiering Lö 19 servering. Sö 15 och 19.

Sammankomst: Sö 18 i Kyrkostrands församlingshem

Andakt: Må 13.30 i Flyngårdens pensionshem, Eklund

B & C: Ti 19 start av bibel/bönegrupp för ungdomar i Kyrkhemmet i Bennäs, varannan vecka

Karakafe: On 9 i Hedbo seniorboende

Obs ny dag för träff, varje vecka!

Missionsafton: To 1.10 kl 18.30 med Mona och Alf Wallin i Kälby bönehus

Bönegrupp: To 1.10 kl 18.30 i Kyrkhemmet i Bennäs

Familjeretreat 16-18.10: Merilä lägergård, gemenskap, Taize-mässa, Leon Jansson undervisar, vandring, lek mm. Anmäl och info till familjeretreat@gmail.com före 9.10.

PURMO

Fr kl 20: Ungdomskväll i Lyjo, Lassila.

Sö kl 12: Högmässa i kyrkan, Granlund, Johansson.

Agneta Sjödin

ATT FÖLJA SITT HJÄRTA

Torsdag 8.10 kl. 18.30–20.15. Stjärnhallen. 25€/10€

För tio år sedan gick Agneta Sjödin den 800 km långa pilgrimsvandringen till Santiago de Compostela. Steg för steg växte en övertygelse fram om vikten av att ta hand om sig själv och hitta balansen i sitt liv. Att våga stå för det som känns rätt, att följa sitt hjärta och lita på sin egen inneboende kraft.

Agneta Sjödin är känd från otaliga TV-program som t.ex. *Fångarna på fortet*, *Saknad*, *Spårlöst*, *Gladiatorerna* och *Faddergalan*.

Agneta har skrivit flera böcker som till stor del är präglade av ett andligt intresse och sökande efter djupare insikter om livet. Mera om Agneta på www.agnetasjodin.com

Vi bjuder på kaffe/te med tilltugg från kl. 17.30. Personer under 18 år, inträde 10 euro.

Anmälan och info på www.arbis.fi eller på tel 78 56 470. VÄLKOMMEN!

Nykarleby Arbis Torsdagsföreläsningar www.arbis.fi

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab

- Ekologinen majatalo
- Kafévilja ja kokouspalvelut

- Ekologiskt vårdshus
- Café och mötestjänster

TERVETULOA!

www.majatalobox.fi

VÄLKOMMEN!

Spjutsundintie 103 Spjutsundsv gen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

www.panoramavasa.fi

panorama
LUNCHRESTAURANT - LOUNASRAVINTOLA
Vasaespl. 16 Vaasanpuist. Vasa -Vaasa Tel/Fax: (06) 317 4163

Spasemester
2 dygn139€
/pers./2 dygn

- inkvartering i dubbelrum
- 2 x frukost
- 2 x lunch eller middag från buff bordet
- 1 x kaffe med dopp
- fri tillgång till spabadet och gymmet
- inträde till restaurangdansen

Gäller varje dag.

Vaasantie 22, Ylih rm 
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

VASA FAMILJER

Siv Jern ny familjerådgivare

Teologie magister **Siv Jern** har valts till ny familjerådgivare i Vasa kyrkliga samfällighets familjer dgivningsbyr . Siv Jern arbetar för tillfället som

FOTO: JOHANNA BACKHOLM

kaplan i Vasa svenska församling och som vikarierande familjerådgivare på familjer dgivningsbyr n.

Siv Jern har arbetat i Vasa svenska församling sedan  r 1991, de första åren som ungdomsarbetsledare och efter prästvigningen 1997 först

som församlingspastor och från  r 2005 som kaplan. Till hennes ansvarsområden har bland annat h rt barn- och familjearbete, ansvar för Samtalstjänsten samt ansvar för verksamheten i Dragn sb ck-Gerby.

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

Må bra på Spa

Avkoppling f r kropp och själ i Estland. Sparesa på svenska och med service. Avresa 14 november, välj mellan 12, 8 och 5 dagar.

Mamma Mia

Den positiva musiken i Helsingfors. 16-17.10 (fre-l ), 14-15.11 och 21-22.11 (l r-s n)

Hantverk i Tallinn

Den stora M rtensm ss marknaden i Tallinn, shopping och program. En bra Farsdagsg va. 6-8.11. resabokas på 0443 13 14 15 samt www.lindelltravel.fi

NÅGONTING ROLIGT ATT SE FRAMEMOT,
BOKA DIN RESA NU!

De populära dagskryssningarna fortsätter; 17.10 möjlighet att besöka Karnaluks-handarbetarens paradiset!

EXTRA: Vi ordnar en bussresa till Hartwall Arena- I love musicals den 24.10-några platser kvar, boka genast!

Hotellresa till Tallinn 31.10-1.11.2015, boka genast!
Prag – julmarknadsresa 26 – 29.11.2015, boka snabbt!

Fullservice resebyrå nära dig!
Ring, skicka e-post eller kom in!

Byr avgift 10,-/ bokning.
www.karjaa.matkahaukka.com
eller besök vår byrå!

Resef nster Ab / Resehaukka

Tel. 019-2782800
e-mail: karis@matkahaukka.com

K pmanngatan 4 10300 Karis

SIMHALLEN

 R ÖPPEN

Biljettförsäljningen avslutas 1 h 15 minuter före stängning.

Måndag	06:00 - 21:00
Tisdag	08:00 - 22:00
Onsdag	06:00 - 21:00
Torsdag	08:00 - 22:00
Fredag	06:00 - 21:00
Lördag	10:00 - 18:00
Söndag	08:00 - 18:00

M N, ONS, FRE 06.00 - 08.00
MORGONSIM

Bokning av Idrottsutrymmen

<http://bokning.jakobstad.fi>

P  GÅNG

EN KVÄLL OM SNAPPERTUNA KYRKA

Konstspanarna i Ekenäsnejdens svenska församling hälsar välkommen till Snappertuna kyrka torsdagen den 1.10 kl. 19. Pentti Raunio, som under många år var kyrkoherde i den dåvarande församlingen, kommer att berätta om kyrkans historia, inventarier och den senaste restaureringen. Servering efteråt i prästgården där Snappertunak ren medverkar. Gemensam transport ordnas från Bromarv, Tenala och Ekenäs, ytterligare info på www.ekenasnejdensforsamling.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

2 skötsamma studerande (24  r och 34  r) s ker bostad i Helsingfors, kompisboende. R kfri. Djurfri. tel. 040-7247369

 l ndsk Hanken studerande s ker etta i centrala Helsingfors. max 700 . Sara Oksman. 0405321426

Mamma, 40  r med dotter, 2  r önskar hyra bostad i södra Helsingfors. 2 rum med k k/kokvrå. Hyra max 850 euro/m n. Tel: 0445819279

Pendlare arbetstagare s ker  vernattingsst lle i Karis 1-2 dagar/v i h st. Har Du ett rum som står tomt? Anna 0408391086

Sk tsam 20-årig  l ndsk studerande flicka s ker bostad i centrala Helsingfors. Tel:0400823298

P  GÅNG

KURS FÖR UNGA med depression eller ångest

Psykosociala förbundet r.f arrangerar nästa  r en tredelad kurs för 16-30-åringar där målgruppen  r personer med lindrig/medelsvår depression eller panik- och ångeststörningar. Du är studerande, i arbetslivet eller på väg att återgå till arbete/studier. M ls tningen  r att säkerställa och förbättra din studie-, arbets- och funktionsförmåga. Att stärka s lvt nkning och s lvaktning. Att st da identitetsutvecklingen. Att stärka klientens funktionsförmåga och välbefinnande. Kursen är avgiftsfri (finansieras av Folkpensionsanstalten) och platsen är Härmä k ntokeskus. Kursen h lls i april, september och november 2016. F r mer information, kontakta rehabiliteringschef Ann-Charlott Rastas, ann-charlott.rastas@fspc.fi eller 06-7232517.

DOMKAPITLET

Kyrkoherdetj nsten i **V r  församling** har inom utsatt ans kningsstid inte fått någon sökande. En kaplanstj nst i **Karis-Pojo svenska församling** har inom utsatt ans kningsstid sökts av församlingsherden i **Stenkyrka församling** i Sverige **Birgitta Pirhonen**.

Prosten **Sirkka Liisa Enqvist** har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i **Saltviks församling** 1.10 - 31.12.2015.

F rsamlingspastorn i **V stb lunds svenska församling Maria Wikstedt** har förordnats att sköta en kaplanstj nst i samma församling 1.12.2015 - 30.6.2017.

Tf kaplanen i **V stb lunds svenska församling Jari Heikkilä** har förordnats att sköta f rsamlingspastorstj nsten i samma församling 3.10.2015 - 30.6.2017.

Kyrkoherden i **L nsi-Turunmaan suomalainen seurakunta Juho Kopperoinen** har förordnats till ordförande för gemensamma kyrkorådet i **Pargas kyrkliga samfällighet** 17.9.2015 - 31.12.2016.

Kyrkoherdetj nsten i **Kristinestads svenska församling** har förklarats ledig att sökas senast 16.10.2015 kl. 15.

Pastor **Jan-Gustav Björk** har förordnats till en projektanställning i **Jakobstads svenska församling** 16.9.2015 - 17.4.2016 på deltid.

Teologie magister **Peter Eriksson** har godkänts för ordination till prästämbetet. Pr stvigningen äger rum 11.10.2015 kl. 12 i Borgå domkyrka.

Tj nstef rordnande har utfärdats åt f rsamlingspastorn i **Kronoby församling Henrik  stman** till kaplanstj nsten i **Jeppo kapellförsamling** från 1.11.2015.

Kyrkoherden i **Korsnäs församling Guy Kronqvist** har utn mmts till kontraktsprost i **Närpes prosteri** f r sexårsperioden 1.10.2015 - 30.9.2021.

Kyrkoherden i **Johannes församling Johan Westerlund** har valts till pr stassessor i domkapitlet f r treårsperioden 1.10.2015 - 30.9.2018.

INKAST AMANDA AUDAS-KASS

95 euro

JAG HAR BESTÄLLT canvastavlor för 95 euro. Fotografier vi älskar ska bli tavlor som pryder väggar i vårt hem och en del av mig kan knappt vänta tills tavlorna kommer hem till oss.

En annan del av mig ångrar mitt köp redan nu. 95 euro för canvastavlor! Det är ju helt galet när man tänker efter. Får man faktiskt köpa inredningsprylar för nästan hundra euro när de pengarna skulle kunna göra så otroligt mycket större nytta?

FÖR VI LEVER i en värld som brinner. Bara den som blundar kan ens för korta stunder inbilla sig något annat. Och i en värld som brinner köper jag tydligen canvastavlor.

DET ÄR SVÅRT att möta en verklighet som är så långt ifrån vad den borde vara och det är tungt att inse hur otillräcklig jag är som människa i mötet med den. Jag har i ärlighetens namn ingen aning om hur jag ska hantera det faktum att jag mitt i den här verkligheten har pengar, tid och resurser som jag borde ge vidare av. Men pengar, tid och resurser som jag innerst inne väldigt gärna behåller och underhåller mig själv med. Mitt samvete går sönder.

FÅR MAN FAKTISKT köpa canvastavlor för att göra sitt eget hem lite trevligare när det finns människor som just lämnat sina hem och lever i skräck? Får man tycka att det är jobbigt när ens barn har magsjuka när det finns människor som kanske aldrig mer får se sina barn? Får man tycka synd om sig själv för att ens treåring avverkar fyra raseriutbrott redan innan dagis när det finns människor vars treåringar dör på flykt? Får man sitta hemma och skriva texter om hur man borde göra mera men inte riktigt orkar och förmår och vill när det finns människor som inte för en sekund kan fråga sig om de orkar och förmår och vill?

EGENTLIGEN VET JAG ju att svaret på alla mina frågor är ett rungande nej. Självklart inte. Skärp dig, människa!

Jag är ju kallad till något annat. Något bättre och större. Han som ville mig har sagt att jag ska vara ljus och salt och den hemlösas vän. Han som ville mig har sagt att jag ska sälja allt jag äger och ge till den fattiga.

Hans ord är som en kniv i mitt kalla hjärta. Som en kniv i en canvastavla.

DE DÄR TAVLORNA är betalda och på väg hem till mig. Jag kan förstås inte returnera dem. Inte heller kan jag ge bort dem, ingen insamling någonstans blir glad åt våra familjefotografier. Så när de väl hänger på väggen ska jag försöka glädja mig. Men jag kan och ska tänka efter nästa gång jag vill köpa en canvastavla eller något annat lika onödigt men lika roligt. Och jag kan ge ett löfte om att nu ge 95 symboliska men helt verkliga euro till någon som behöver de pengarna betydligt mer än jag själv. Om det är för att bedöva ett sargat samvete? Nej. För sargade samveten kan inte bedövas. Det är inte därför. Det är för att göra det som är rätt.

Amanda Audas-Kass är lärare i modersmål och bloggare.

DISKRIMINERING PRÄSTER

Ingen lagändring behövs

Johan Hellström frågar i KP 17.9 varför kyrkolagen inte skrivs om så att en tf kyrkoherde inte kan neka en kvinnlig präst att predika. Varken kyrkolagen eller andra lagar behöver skrivas om föringen kyrkoherde kan enligt nuvarande lagar neka en kvinnlig präst att predika eller göra förrättningar i landets lutherska kyrkor. De kyrkoherdar som gör det, och de är många, tar lagen i egna händer och handlar som despoter för vilka lagar saknar betydelse. Ingen anställd inom offentliga sektorn har juridisk rätt att utöva förtryck

och diskriminering i arbetslivet och skada andras, i detta fall kvinnliga prästers, lagliga rättigheter. Förtryck och diskriminering underlyder strafflagen. I dessa fall har ärendet utretts flera gånger av samtliga domstolsnivåer i vårt land och av den offentliga sektorns lagövervakare, av riksdagens justitieombudsman. Rättsväsendet har i sina entydiga och enhälliga beslut utgått från grundlagen, konventionerna om mänskliga rättigheter som har grundlagsstatus, från arbetslagarna, från jämställdhetslagen och från andra la-

gar. Därtill har rättsväsendet hänvisat till att varje kyrkoherde på förhand bör se till att varje präst kan samarbeta med kvinnliga präster i sin församling. Till tf kyrkoherde kan aldrig utses en präst som stöder och utövar samarbetsvägran. Gör man det makulerar man fosterlandets laga uppbyggnad. I till exempel ärkestiftet och i Helsingfors stift skulle domkapitlen aldrig utse en präst som provocerar mot gällande lagstiftning och som förtrycker andra prästers lagliga rättigheter till tf kyrkoherde. Som kyrkligt folkvald

ser jag det som bestörtande att vårt svenska stift har profilerat sig som ett stift där förtryck och diskriminering kan utövas av despotiska manliga präster utan att behövliga åtgärder verkställs. Det är även skäl att observera att rättsväsendet inte gjort någon skillnad på prästers tjänsteställning då det gäller samarbetsvägran, strafflagen är lika för alla och den gäller lika för kyrkoherdar och alla andra präster.

BO HOLMBERG
Karis

SAMARBETE IRRELEVANT

Gå till grannförsamlingen

Att våran folkkyrka mister medlemmar är ingen hemlighet, men vad som krävs för att denna trend skall avta är det svårt att veta. Vi har på senaste tid bevittnat en storm kring ett specifikt fall i Lappfjärd. Flera har uttryckt sin bitterhet när en viss präst inte fick hålla gudstjänst där. Men när någon i Esbo säger att han inte kan vara med i folkkyrkan, för något som händer så långt borta, frågar jag mig hur mycket detta påverkar honom?

Efter att själv har haft förmånen att arbeta i försam-

ling i somras blev jag mycket positivt överraskad över att många människor vill möta kyrkan i flera skeden i livet. Den kristna kyrkan. Man lyssnar till evangeliet om Jesu försoningsverk både vid konfirmationen, och senare i livet. När man får egna barn önskar man att även dessa skall få del av den kristna tron i dopet. Men en fråga som verkar väldigt irrelevant för gemene man, är huruvida prästen önskar samarbeta med vem som helst.

Jag anser att den som församlingen ger förtroendet till skall leda den, och om vi gör

så att församlingarna inte är absolut beroende av geografin, kan de människor som anser att grannförsamlingen är bättre vara med där istället. Likadant kan stiftgränserna dras. På detta sätt kan vi fredligt ha olika ståndpunkter i mindre frågor, utan att behöva lämna hela kyrkan för att en annan lokalförsamling gör på ett oönskat sätt. Samtidigt skulle detta inte utsluta att två lokalförsamlingar av olika stift skulle samarbeta.

JOEL SNICKARS
Korsholm

KÄRNKRAFT HANHIKIVI

Energiomställning

Det påstås envist att vi inte klarar oss utan kärnkraft. Det är indoktrinering. Just nu är det sant, men på sikt kommer både kol- och kärnkraften att bli utfasad. I Finland och Sverige är målet 100 procent förnybart 2050. Enligt Energiavtalet är Danmark fossilfritt 2050. Tyskland har beslutat avveckla kärnkraften till 2022 och 80 procent av landets energiförsörjning ska vara förnybar 2050. Det är möjligt med en mix av smarta, energieffektiva lösningar och energi från sol, vind, vatten, geotermisk energi och biobränslen.

Beträffande kärnkraften gjorde minister Olli Rehn

en 180 graders kovändning inom några månader (KP nr 34). Det måste finnas en dold agenda i denna härva med det planerade ryska kärnkraftverket på Hanhikivi udde i Pyhäjoki kommun. Situationen i Ryssland är skrämmande. Vi minns krigshändelserna i grannlandet Georgien 2008 och i Ukraina pågår de som bäst.

Hanhikivi kärnkraftverk byggs av Rosatom med rysk teknik bunden till ryskt uran. Kärnkraftverk avger både fast, flytande och gasformigt avfall och avfallsfrågan är olöst. Kärnkraftverk avger oavbrutet radioaktiva utsläpp till luft och vatten och mäng-

den ökar snabbt i biosfären. Detta enligt läroboken "Kärnfysik" (Skeppstedt) och boken "Strålande miljö".

Då jag enligt Fred Koroleff i KP nr 38 saknar trovärdighet ser han inte att när man pekar finger på en annan pekar tre fingrar mot en själv. Jag har inte skrivit att Pyhäjoki blir ett nytt Krim (med marinbas). Med tanke på ryska intressen kan Hanhikivi udde med hamn strategiskt placerad i Norden utnyttjas som en stöddepunkt för underrättelseverksamhet.

BO BÄCKSTRÖM
Närpes

KVINNOSYN

Var är logiken?

Kristinestads Lars Lövdahl, finns det rimligtvis något i Bibeln som kan konkurrera ut vår kära Kristi inkarnation? Knappast det att Paulus säger att kvinnan ska tåga i församlingen, i en konkret lokal situation i Korinth. Knappast det att kvinnan ändå sedan Gud skapade människan, varit mannen underordnad. För det är allt sedan syndafallet, inte allt sedan skapelsen.

Guds Ord föddes via och ur det kön som bäste t.f. kyrkoherden nu nekar att föda Guds Ord.

Var är logiken? Och framom allt. Var är teologin i allt detta? Försöker han den gode pastorn och beryktade Missionsprovinsen med honom, bemästra inkarnationen? Det går inte.

Hur vore det om hela buntten nu bara ödmjukt kröp till korssets rot och erkände sitt misstag? Det finns förstås andra alternativ också, som att erkänna att Gud gjort ett misstag som önskade, ville och lät världens frälsning födas av kvinna. Hur ska han ha det, Lövdahl?

MONIKA PENSAR
Helsingfors

**"Var är logiken?
Och framom allt.
Var är teologin i allt
detta?"**

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

CITAT ARBETE

"Hade regeringen velat hylla temat arbete för fosterlandet hade det naturliga varit att låta folket ge sin gåva genom en oavlönad självständighetsdag."

Jan-Erik Andelin

RÄTTELSE KYRKHELGEN

Fel Peter

Ett citat från diskussionen mellan politikerna under kyrkhelgen i senaste nummer av Kyrkpressen tillskrevs fel person. I avsnittet där moderatorn Peter Kankonen frågade om det finns någon kristen samhällsrost i dag blev en del av frågan en del av Peter Östmans svar.

Det var alltså inte Östman som sade att Päivi Räsänen, inte ärkebiskopen var den mest kristna rösten under förra perioder. Det var Kankonen som ställde panelen frågan om hon var det. Östman svarade att en röst inte är bra men att en gemensam kristen röst kan ha inverkan.

På grund av vårt politiska system har KD som parti hela tiden varit en nagel i ögat för övriga partier. I politiken konkurrerar man om röster. Förtecknet krist-stör många i Finland till skillnad från i övriga Europa, sade Östman.

Vi beklagar misstaget.

Tog Tumba till Åbo

För 2,5 år sedan flyttade Jolanta Lundgren från Parigas till Tumba precis söder om Stockholm. I söndags tog hon sin nya församling med sig på besök till Åbo.

TEXT: LIISA MENDELIN
FOTO: NIKLAS WALLIS

Jolanta Lundgren forskar i Alzheimers sjukdom vid Karolinska institutet i Huddinge. Hon har utbildat sig till cellbiolog vid Åbo Akademi.

Beskriv Tumba församling! Hur blev du aktiv i den?

– Den är min geografiskt närmaste kyrka, det tar bara tre minuter att gå dit. I början deltog jag endast i gudstjänsterna, men efter att jag hörde om möjligheten för församlingar att få certifikat för rejäl handel tyckte jag att vår församling kunde anhänga om det. Då mejlade jag prästen om det och meddelade samtidigt att jag kan bli kyrkvård. Efter ett tag blev jag inbjuden till verksamhetsrådet.

– Församlingen är ett litet gäng där man känner varandra. Tumba liknar en förort, med många olika nationella bakgrunder. I år hade vi 25 konfirmander, vilket är en stor ökning. För några år sedan var de bara 3-4.

Vad gör en kyrkvård i Tumba församling?

– Kyrkvårdarna är med i grupper som planerar gudstjänsten tillsammans med prästen, kantorn och vaktmästaren. Vi har betydligt mera ansvar i gudstjänsten än att dela ut psalmböcker.

Varför ville du ta din nya församling till Åbo?

– På verksamhetsrådets första möte funderade vi på budgeten. Förra året reste de till en kyrka som det tar elva minuter att ta sig till med buss. Hallå,

FÖR JOLANTA Lundgren är en gudstjänst bra om hon känner av den "ultimata gemenskapen", som är samma oavsett tid och plats.

tänkte jag, om vi har en budget så måste vi göra något coolare. Jag berättade om den församling jag gick till när jag studerade och snart bestämde vi oss för att ta båten till Åbo. Vi ville höra vilka erfarenheter Åbo svenska församling har av gudstjänstgrupperna.

Vad gjorde ni i Åbo?

– På morgonen besökte vi det kristna kollektivet Ödmjukhetens Palats. Sedan deltog vi i en högmässa i Domkyrkan och blev bjudna på kyrklunch. **Patrik Hagman** föreläste och vi diskuterade med församlingsaktiva om våra olika erfarenheter av

gudstjänstgrupper. På kvällen tog vi båten tillbaka till Stockholm.

Hurdant gäng var det som kom till Åbo?

– Vi var fem personer. Jag är yngst, följande i ålder är 50 och den äldsta 71. Han råkar vara sverigefinne och en annan är ursprungligen från Chile.

Vad tyckte de om resan?

– Den blev en stor succé! Det varma mottagandet i Palatset tidigt på morgonen var fantastiskt. Eftermiddagen med församlingen var intressant och gav hopp om fortsatt kontakt, kanske så att Åbobor besöker Tumba.

Lärde du dig något nytt under besöket?

– Jag fick en bekräftelse på hur god Gud är och hur mycket kärlek det finns i mänskligheten då vi träffas och umgås. Jag har läst flera av Patrik Hagmans böcker så hans föreläsning var mera en påminnelse om varför jag älskar gudstjänsten.

Vilken är din favoritstund i gudstjänsten?

– Fastän jag inte kan sjunga tycker jag om när det kommer en sång jag kan sjunga med i, kanske Gloria, eller om det är en jättebra lovpsalm i slutet. Om gudstjänsten saknar nattvard blir jag besviken.

Prästen: Jaså, ni önskar bli skild från er man. Vet ni inte att äktenskapet instiftades i himlen?
Fru: Jo, men inte vårt. Jag fick min man genom en annons i Dagens Nyheter.

kuriren
–tidningen för Dig!

Prenumerera på den populära finlandssvenska veckotidningen Kuriren. Inspirerande och trevlig läsning för hela familjen direkt hem i din brevlåda!

VI LOTTAR UT FEM PRESENTKORT Prenumerera och delta i utlottningen!
Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 50 euro till någon av S-gruppens butiker. Skicka in kupongen senast 30.11.2015.

JA TACK!

- JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN
 för resten av år 2015 och hela året 2016 för 84 € (inom Norden)
 Tre (3) provnummer för endast 14,50 euro.
 Ett halvt år för endast 42 euro.

- JAG DELTAR I KURIRENS UTLOTTNING AV FEM PRESENTKORT TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.

SÄND KURIREN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

SÄND RÅKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

Nej tack, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av presentkort till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utloppsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Kan sändas ofrankerat inom Norden Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA